

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor, 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor, anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului», Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir puțin prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Barbaria dela Oradea-Mare.

Am dat în numărul trecut cele dintâi amănunte despre barbaria săvârșită de directorul seminarului romano-catolic maghiar împotriva celor șasesprezece tineri teologi români. Pe noi nu ne poate mira fapta barbară a unui preot, care nu se simte slujbaş al învățăturilor de iubire către toate neamurile, după cum a propovăduit Mântuitorul și apostolii săi, — ci s'a pus în slujba propagandei jidano-maghiare, care ar nimici bucurios toate naționalitățile ne-maghiare din patria noastră. Nu ne mira mai ales, că s'a întâmplat în dieceza păstorită de un grof maghiar, dușman al luminării poporului, care a avut curajul de Hun să zică, că pentru Valahi nu are pământ, când a fost vorba să dea din sutele de mii de jugăre, ce le are episcopia, două-trei sute de metri pătrați, pe cari să se cladească o școală, în care copiii să învețe în rândul întâiu cum să preamărească pe Dumnezeu.

Dimpotrivă, ne bucură mult aceasta nouă dovadă de barbarie tocmai în orașul, unde un fișpan maghiar a cutezat să mintă cu nerușinare la masa episcopului român Dumitru Radu, că guvernele țării nu umblă să impedeze cultura noastră românească.

Ne bucură mult aceasta nouă dovadă de barbarie, dată tocmai de cei mai aleși (?) ai neamului lor, căci a dat prilej celor 16 studenți în teologie să afirme cu tarie dreptul sfânt al limbii lor materne, al limbii românești, și asta tocmai în Bihorul românesc, care produce atâta jale în sufletele noastre, când ne aducem aminte de valul, care acopere sufletul fraților de-acolo din cauza apăsării strainului.

Ne bucură cu atât mai mult cele întâmplate, căci acestea sperăm, că vor pune odată capăt rușinei, ca feciori de-ai noștri, cari au să fie luminătorii naționali ai poporului nostru, nu vor mai fi siliți să învețe în școli de felul seminarului romano-catolic din Oradea, unde neamul nostru e batjocorit de oameni lipsiți de orice cultură adevărată. Căci nu e cultură europeană aceea care se câștigă în școlile maghiare și e rușine, ca cea mai bogată dieceză românească, cum e cea greco-catolică dela Oradea, cu sute de mii de fiorini venit anual și în frunte cu un episcop fecior de țărani români, să nu fie în stare, dacă nu să susțină un seminar românesc, dar cel puțin să dea 15—20 de burse (stipendii) pentru tineri, cari să învețe teologia la Blaj, unde avem cele mai vechi așezăminte școlare naționale ale neamului nostru.

Despre cele întâmplate în Oradea scoatem la iveală următoarele amănunte:

La 11 și jumătate ore noaptea, episcopul român a trimis pe canonicul Buteanu la seminarul-temniță, ca să roage pe director să lase pe tineri până dimineața în institut. Dar acesta n'a vrut, așa că cei 16 au trebuit să plece la miezul nopții, pe o ploaie rece din seminar, ca să fie adăpostiți în reședința episcopului român, de unde au plecat apoi în ziua următoare la părinții lor.

Se înțelege, că toate gazetele din patrie se ocupă de cele întâmplate la Oradea. Foile jidane, în frunte cu „Pesti Hirlap” și „Budapesti Hirlap”, au găsit un nou prilej să-și verse balele otrăvite împotriva a tot ce e românesc. Numai foaia Jidanului Vészi, „Budapester Presse” scrie, că alungarea celor 16 elevi români i se pare o măsură prea aspră față de Români. „Aceștia nu vad în alungarea elevilor numai o măsură pentru buna rândueala, ci o socotesc ca o palmuire a limbii și culturii românești. O batjocură așa de mare, Români nu o pot trece cu vederea. Noi nu vedem o primejdie în contra statului ungar în faptul, că doi sau mai mulți elevi români dintr'un institut maghiar vorbesc pe ascuns românește. De ce să oprim vorbirea în limba română, câtă vreme știm, că acesta e un drept firesc, pe care nu-l putem răpi nimănui?”

Să nu se creadă însă, că Jidanul vorbește din inima. Nu, Doamne fereste. El e plătit de guvern să scrie nemțește — gazeta „Budapester Presse” e scrisă nemțește — ca să poată informa pe cei din Austria și din Germania despre ceea ce se întâmplă în Ungaria. Se înțelege, că orice om din Austria și Germania, unde cultura nu e hunică, ar arunca cu scârba din mână o gazeta, ca „Budapesti Hirlap” și toate celelalte jidano-maghiare, cari preamăresc barbariile, cum e și cea dela Oradea.

Gazetele de zi românești își arată toate cu vorbe calde, bucuria, ce o resimt, când văd ținuta bărbatească a acestor tineri.

„Românul” (Arad) scrie: Ne doare foarte mult acest act de barbarie ungurească, dar totodată ne înveselește faptul, că tinerii noștri cu mândrie au primit să sufere, dar n'au voit să li se vatem simțimintele lor românești. Un fior de dragoste ne cuprinde sufletul, când în aceste momente grele pentru poporul nostru din aceasta nefericită țară, suflete tinere, fală și viitorii conducători și luminători ai neamului nostru, primesc cu mândrie lovitura venită din partea dușmanului neîmpăcat al neamului nostru. Faptul acesta e de mare importanță, de oarece văzând și ceilalți

tineri români de pe la școlile străine pilda vrednică a celor 16 frați ai lor dela Oradea-mare, se va deșteptă în ei cu atât mai tare simțământul național și înarmați cu acesta, și ei vor înfruntă toată urgia vrășmașului și vor primi cu bucurie să sufere pentru iubirea de neam.

„Tribuna” (Arad). Inseninat și cu ochii scânteind de mândrie privește azi la voi un neam întreg, bravilor tineri. Prin fapta voastră ați dat o nouă falfăire speranțelor noastre și un nou indemn voinței noastre sleite în lupta cu un potrivnic, în fața căruia, azi-măne, o singură și nebiruită armă ne mai rămâne: *conștiința națională*. Din substratul tainic și plin de veșnice comori al sufletului românesc voi ați făcut să țâșnească un nou izvor de energie, răcorind inimile românești de pretutindeni. A voastră e admirația noastră și pământul românesc vouă vă va suride la primăvară cu toate podoabele lui de viață reîntinerită.

„Gazeta Transilvaniei” (Brașov). E vorba de cei 16 eroi ai dragostei de limbă din seminarul catolic din Oradea-mare! 16 tineri români din adăpost sigur și lipsit de griji materiale lapadă dela sine toate aceste bunuri vremelnice și iau în mână toiagul pribeziei, pentruca să afirme un drept sfânt și inviolabil (ce nu poate fi vătămat), dreptul la limba mamei lor!

Fericiți, de trei ori fericiți, voi cei gonți pentru dreptate!

Vă mulțumim, dragi tineri, că ne-ați întărit credința în biruința dreaptă a cauzei noastre! Jertfa voastră curată pusă în față cu brutalitatea barbară a lor dă dovadă, că neamul acesta e gata să jertfească totdeauna tot pentru bunurile sale ideale, iar că ei nu știu să opună decât forța brută și brutală a tiranului. În lupta dintre popoară însă nu biruește brutalitatea barbară, ci biruește poporul, care e în stare să aducă cele mai mari jertfe pentru cele mai mari ideale! Tinerilor! Luați pilda dela cei 16 eroi dela Oradea! Bătrânilor! Fiți pe pace, steagul purtat până acuma de voi are cine să-l poarte la biruință nouă!

Se înțelege, că din toate părțile au curs telegrame și scrisori de laudă la adresa acestor tineri, cari au săvârșit o faptă cu atât mai eroică, că erau în mijlocul cetei de dușmani.

La plecarea lor către casă, în gara dela Oradea i-a așteptat o mulțime de țărani de prin satele învecinate, cari i-au întâmpinat cu strigăte de bucurie.

Iar noi zicem: Înainte, popor român, în lupta pentru lege și limbă, chiar sângele de ni s'ar cere!

Adreșe de laudă pentru cei 16 teologi bihoreni și sătmăreni dela Oradea.

Fapta vitejească a bravilor noștri tineri dela Oradea a găsit răsunet în sufletele Românilor de pretutindeni. Lăsăm să urmeze câteva din frumoasele adreșe de laudă și îmbărbătare trimise lor.

Tinerimea dela universitatea din Viena a trimis o telegramă de cuprinsul următor:

Voaă mucenicilor dragostii de neam, vrednici apărători ai sufletului românesc, vă frimitem salutul nostru frățesc. Inainte! Dr. Mihai A. Popovici, A. Cortuș, I. Harșia, Const. Oancea, D. Marmeliuc, I. Vintilă, I. Grămadă, L. Bancu, C. Nedelcu, D. Cosma, G. Tămaș, B. Isailă, Dion Benea, I. Movărean, A. Voiușhi, Gh. Ioanțeșu, Ilie Braja, I. Hozan, T. Cavași, Rom. Mărcușiu, Oct. Doctor, C. A. Babeș, G. Pridie, R. Doctor, G. Stănescu, H. Filipescu, Ionel Rădulescu, Emil de Colbasi, Iul. Crișan, D-șoara Areti Scalat, Dominic Medrea, Horea și Cloșca Comșa, Dr. Cio-roianu, M. Bulea, D. Steriu și Traian Gomboș.

Frumoasă e și scrisoarea părintelui Constantin Lucaciu, fratele încercatului nostru luptător Dr. Vasile Lucaciu. Părintele Constantin Lucaciu incepe totodată și o lucrare, care să ne scape de rușinea, ca viitorii noștri preoți să se mai pregătească pentru sfânta lor chemare în școalele maghiare, dușmane oricărei culturi. Iată ce zice:

„Bravi leviti ai bisericii și legii românești, voi cari ați fost huiduți de azimțea furie a decăzuților renegați șovini pentru clasică voastră iubire de neam și de limbă, din biserica iubirii evanghelice lui Christos și săturați în loc de blândete cu furia huișcă, ... sunteți salutați, sunteți după vrednicie apreciați pentru româneasca împlinire a datoriei voastre sfinte de întreg neamul, care cu mândrie vă numește lui al său. Un popor, care are atât braviți, cât și dispreț la opintirile vrăjmașilor așanși la nebulie.

Pentru crearea unui seminar teologic în dieceza gr.-cat. română a Orăzii dau venitul meu de un an. Dorolți, 30 Ianuarie 1912“.

Studentimea română din Budapesta a trimis următoarea telegramă:

„Laudă voaă eroilor pentru apărarea bărbătească a scumpei noastre limbi“.

Teologii ardeleni și bănățeni din Cernăuți încă au trimis următoarea telegramă:

„Pentru frații dela Orade, teologii ardeleni și bănățeni din Cernăuți se închină în fața bărbăției arătate întru apărarea dulciei noastre limbi strămoșești și le doresc tărie întru suferința martiriului“. Gheorghe Birăescu, Andreiu Blaga, Andreiu Buzug, Dimitrie Ciurciu, Gheorghe Enescu, Gh. Quiman, Gh. Popoviciu, Terențiu Tripa.

Clericii seminarului „Andrei Șaguna“ din Sibiu au adresat următorul protest:

Cu prilejul actului de nemai pomenită barbarie săvârșită față de cei 16 clerici români uniți ai seminarului romano-catolic din Oradea-mare, protestăm, plini de revoltă, în contra tendințelor de a folosi

școlile preoțești romano-catolice, hrănite și din munca și sudoarea Românilor, pentru umilirea și distrugerea neamului nostru. Infierăm aceste tendințe în numele evangheliei lui Christos, care nu admite nici uciderea, nici încătușarea conștiinței popoarelor. Celor 16 frați le trimitem, pentru demnitatea cu care au știut să apere dreptul firesc al limbei noastre scumpe, dragostea noastră, asigurându-i, că, deși divizați în 2 confesiuni, noi toți, Români toți, suntem și vom fi totdeauna absolut solidari întru apărarea patrimoniilor sfinte ale sufletului nostru românesc comun. Sibiu, în 14 Februarie 1912. Clericii seminarului „Andrei Șaguna“.

Din Becicherec s'a trimis următoarea telegramă:

„Bravilor noștri teologi din Orade, suntem mândri de atitudinea voastră solidară, corectă și ireproșabilă dovedită pentru afirmarea limbei noastre naționale; vă admirăm și vă aprobăm“. Dr. Pavel Obadeanu, Dr. Dimitrie Chiroi, Ioan Popescu, Vichentie Petroviciu, Valeriu Magdu.

Teologii din Gherla au trimis „Românilor“ o telegramă de următorul cuprins:

„Vă rugăm să exprimați în numele nostru în public sentimentele noastre de admirație și recunoștință pentru admirabila ținută a colegilor dela Oradea întru apărarea limbei strămoșești. Să trăiești bravule frate Bonea! Să trăiești tovarăși de vise și frați de nevoi“. Teologii din Gherla.

Societatea teologilor români din Cernăuți „Academia ortodoxă“ a trimis o telegramă, prin care „și exprima admirația sa față de bărbăția cu care cei 16 teologi din Oradea au apărat limba românească“.

Părintele Dr. Vasile Lucaciu a trimis trei telegrame. Una celor 16 teologi de cuprinsul următor:

„Clerul și poporul credincios din aceste părți salutăm cu mândrie națională și creștinească pe bravii tineri cari în fața barbarismului asiatic au afirmat civilizațiunea europeană, creștinească și națională română. Grupați-vă cu încredere în jurul marelui vostru arhieru, continuând sfințirea vieții voastre în lupta măreață pentru idealul național. Cultura și civilizațiunea barbarismului Lányi-Széchenyi-an au compromis biserica și ideile civilizațiunei europene. Cu atât mai bine. Maska a căzut cu o zi mai naute și s'a dovedit cum știu ei să răspundă la ideile mărețe proclamate de marele arhieru Radu. -- Să trăiești fii și frați iubiți!“

A doua telegramă trimisa Prea Sfinției Sale episcopului Radu, e următoarea:

„Clerul și poporul credincios infieșează cu durerea inimii civilizate creștinești barbarismele Lányi-Széchenyi -ane. Admirăm virtutea creștinească și națională română a marelui arhieru întru susținerea drepturilor limbei și prestigiului bisericii române. Gratulăm ținuta bravilor tineri, mândria neamului românesc! Toți suntem cu Preasfinția Voastră în lupta nobilă pentru salvarea ideii creștinești și naționale române de umilirea și compromiterea ce a voit să le aducă șovinismul rebel, anti-creștinesc și antipatriotic. Cum stau umiliți și demascați în fața ideilor mari ce le-ați

proclamat, la masa festivală, în 21 Ianuarie!? Inainte în lupta sfântă! Biruința e cu virtutea religioasă națională și cu dreptatea! În numele preoților și a credincioșilor din acest ținut: Dr. Vasile Lucaciu, parohul Șișeștilor.

A treia telegramă a trimis-o părintele Lucaciu comitelui suprem dela Orade. Cuprinsul ei e următorul:

Ați răspuns admirabil ideii de prietenie maghiaro-română. Episcopul Radu poate fi pe deplin orientat despre importanța faptică a sincerității d-voastre. Cu atât mai bine e așa, că mai curând a căzut vâlul de pe masca fariseismului. Dacă în biserica catolică domnește astfel de spirit, ce mai putem aștepta în viața civilă?! În Bihor a început o luptă pe moarte și viață în contra Românilor. Sunteți barbări, dar sinceri, iar în brutalități îngrozitoare, sunteți originali! Naturam si expellas furca. Episcopul Lányi, excelent, a pășit cu o hotărâre eroică pe calea ce duce în Asia, lăpădând dela sine crucea, spiritul creștinesc, învățăturile catolice și alte zorzoni europenești. În numele multor preoți și credincioși români. Dr. Vasile Lucaciu, parohul Șișeștilor.

S'au mai trimis celor 16 teologi o seamă de telegrame și scrisori de aderență, între cari amintim cele dela: Teologii seminarului din Blaj, Români din Șimleu, societatea Românilor ardeleni „Carpații“ din București (o telegramă adresată episcopului Radu, iar alta Mitropolitului Mihali), societatea academică „Dacia“ din Cernăuți etc. Din lipsă de loc, nu mai putem publica în acest număr toate aceste aderențe.

Din dietă. Vorbirea lui Hederváry.

În sfârșit și-a ținut și Hederváry vorbirea mult așteptată, în care a făcut declarațiuni și cu privire la reforma electorală. (În numărul trecut am fost amintit pe scurt, la „Ultime știri“). Întâiu a spus, că trebuie votate legile militare, pentru că împărăția trebuie să-și mărească armata. A laudat apoi reforma militară, care întărește stăpânirea limbii maghiare în armată când e vorba de procesele militare.

Despre *legea electorală* a spus, că vrea să introducă votul universal, dar așa ca tot naționalitatea maghiară să rămână stăpână. Despre secretul votului și despre votarea după comune n'a spus nimic. A mai zis, că proiectul reformei electorale nu-l poate înainta acum, căci la oficiul statistic, unde se fac socotelile după recensământul (numărătoarea) populațiunii, nu sunt gata încă. A mai declarat, că la toamnă va înainta de sigur proiectul legii electorale.

Vorbind despre legea electorală a protestat contra acelor, cari susțin, că în Ungaria nu s'ar face alegeri libere pentru dietă. Vorbele acestea au stârnit râs la deputații din opoziție, cari toți strigau: unde e Ieszenszky? Intrebă-l pe Ieszenszky!

Vorbirea lui Hederváry a fost primită cu multe aplauze din partea deputaților guvernamentali și cu proteste din partea partidului lui Justy. Acesta a declarat, că nu va înceta cu obstrucția.

După cum se vede, și prin legea electorală cea nouă vor să grijască, ca în Ungaria să nu fie dreptate pentru naționalități, ceea ce însuși prim-ministrul a spus-o pe față.

Kulturegylet în Bihor. În Bihor, unde fișpanul Miskolczy a avut nerușinarea să spună la un prânz românesc, că conducătorii naționalității maghiare sprijiniți de guvernele țării nu au de gând să maghiarizeze pe Români (dacă ar putea!), nici să-i împedecă în dezvoltarea lor culturală națională, s'a înființat o societate de maghiarizare, cu titlul mincinos de societate de *cultură* (ca a episcopului și directorului seminarial rom. cat. din Oradea). În fruntea apelor pentru înscriere de membri vedem dintre Maghiari pe contele Tisza István, stăpânul lui Mangra, pe contele Széchényi, episcopul, care n'a avut 200 de metri pătrați pentru o școală „valahă”, pe Szentkereszti Gábor, președintele curții de apel (tablei) și cunoscut dușman de moarte al Românilor și alții. În apel sunt iscăliți și Mangra Vazul, protopopli gr.-or. Rokszin Miklós și Desseanu, precum și niște funcționari de administrație, ai căror părinți au fost Români, dar acum scupă în sânul maicelor lor. Blăstămați să fie!

Ceice au făcut apele au avut îndrăzneala să iscălească în el și pe episcopul Radu. După cum ne spune „Românul” din Arad, episcopul român n'are nici o legătură cu aceasta societate protivnică culturii noastre și culturii omenești preste tot, nici n'are de gând să între între membri ei.

Români din America

la președintele Taft.

După cum e știut, Statele-Unite din America-de-Nord nu sunt monarhie, adică n'are în frunte un împărat sau un rege pe viață, ci e o republică, în frunte cu un președinte, care se alege pe un timp anumit. Acum e președinte al Statelor-Unite dl W. H. Taft.

Cercetând la 29 Ianuarie n. orașul Cleveland, unde sunt mulți Români, cari au aici și două gazete, dl Taft a primit în audiență și o deputațiune românească compusă din comitetul de redacție al gazetei „Românul”, anume dnii Nicolae și Gavriil Barbul, părintele Hătegan și Dr. Horia Popcea. Dl Nicolae Barbul a arătat președintelui starea economică a Românilor în America și acasă, vorbindu-i și de societățile noastre culturale Asociațiunea

dela noi și Liga Culturală din România. Totodată i-a arătat, că noi Români suntem un popor cu mult mai mare decât cel maghiar, căci suntem de acelaș neam cu Românii din România, Rusia, Serbia, Bulgaria și Turcia. Lucrul acesta l-a mirat mult pe președintele marelui republici, pe care-l minșiseră Ungurii, că noi Români din Transilvania și Ungaria am fi tot un fel de Tătari.

Părintele Hătegan a mulțumit președintelui pentru libertatea, de care se bucură limba și legea românească în America, cum n'o au pe pământul lor strămoșesc, ajuns sub stăpânire barbară.

Președintele a dat apoi Românilor sfatul, *să nu mai lucreze prin fabrici, unde se prăpădesc cu zile și mulți se offică, de nu mai sunt buni de nimic, ci să lucreze și în America tot pământul, căci ar face multă ispravă.*

Știri politice din străinătate

Războiul Italo-turc. Lucrurile stau pe câmpul de războiu tot așa ca mai înainte: Italienii sunt tot în orașele de pe malul mării, din când în când mai dau câte-o năvală în lăuntru țării — dar nu intră prea adânc — și iară vin înapoi în dosul șanțurilor și celorlalte întărituri, unde se adăpostesc de goana, la care îi iau Arabii turbați. Uneori vin Turcii și Arabii și îi atacă în șanțuri. După lupte măș lungi sau mai scurte, fîl pustiului nisipos, se trag iară în acesta.

Felul acesta de luptă îi plictisește (li s'a făcut urât) pe Italieni, pe cari îl costă și foarte mulți bani. Până acum, Italia a cheltuit în timp de vre-o 5 luni preste 300 milioane de lei (lire, cum zic ei), adică pe zi două milioane! De va năz ține războiul purtat tot în felul acesta încă un an, Italia e amenințată să dea faliment (să bancroteze), căci pe ea o costă foarte mult, pe când Turcia n'are să-și bată capul mult cu Arabii din pustiiile Saharei, cari nu cer nici leafă, nici mâncare, nici îmbrăcăminte, iar cele câteva mii de soldați turci, pe cari îi are acolo în Tripolitania, trăiesc ca și Arabii, căci soldatul turc știe să rabde mai mult decât oricare alt soldat din lume, fără să-și piardă curajul și dragostea de luptă.

De altă parte în țara Tunis, care e dela Tripolitania spre apus și e stăpânită de Francezi, Arabii încă încep să se miște contra Italienilor, cari locuiesc acolo. În prăvălii (bolte) italiene nu mai intră, iar tramvazele (vagoane, cum sunt în Sibiu, Brașov și în alte orașe), cari au conducători italieni, le opresc din drum.

Incercarea Italiei de-a spăria Turcia cu bombardări pe Marea-Roșie, n'a avut nici un rezultat. Acum amenință din nou, că va ocupa insulele turcești din Arhipelag și va bombardă strămoșia Dardanelor, care duce la Constantinopol. La amenințarea aceasta Turcia a răspuns cu altă amenințare: va alungă pe toți Italienii din Turcia. Aceasta ar fi o mare pagubă pentru Italieni, de cari sunt zece de mii în comerț și în meserii în Turcia.

Italia face acum planul să lupte în Tripolitania ca Englezii contra Burilor. Vreau să facă adică cai ferate în lăuntru Tripolitaniei, apoi tot la 5—6 kilometri câte o cetate mică întărită bine. Lucrarea aceasta cere însă mii de milioane și ani de zile. Și nu știm zău, dacă Italia va putea scoate atâta amar de bani, cum au făcut Englezii, poate cea mai bogată nație de pe pământ.

Anglia și Germania. Am arătat într'un rând, că astăvară era pe-aci să se incaiere Anglia cu Germania. Se înțelege, că războiul acesta ar fi fost o nenorocire pentru Europa întreagă, căci nu s'ar fi mărginit numai la Anglia și Germania. Dar lucrurile s'au potolit și acum de curând a venit chiar ministrul de războiu al Angliei la Berlin (capitala Germaniei), ca să se înțeleagă cu conducătorii împărăției germane asupra mijloacelor, cari să asigure pacea între aceste două țări mari și puternice. După cum am mai spus, cauza principală a neînțelegerilor e concurența, ce și-o fac aceste două țări în comerțul lumii.

China. În China s'a isprăvit cu monarhia. Familia împărătească a făcut o înștiințare, că se lasă de domnie, căci vede că aproape poporul întreg chinezesc cere republica cu un președinte în frunte. Chinezii se văd acum scăpați de Mangiurii venetici, cari i-au supt de câteva sute de ani.

Cu paloșul.

8

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

IV.

Un popas de cărași sub Perkiu.

Acei din cetătorii mei care au fost la Târgul Ocnei își aduc negreșit aminte de Perkiu, dealul din fața Oneștilor, dincolo de Troțuș, și de stâncile de pe coasta de amiază-zi a acestui deal, care par spânzurate în aer și gata să se prăbușească în capul călătorului silit să treacă sub ele.

Acum cinci-sute-cincizeci de ani ca și astăzi, drumul la Târgul Troțușului și la Ocna trecea sub poalele Perkiului și mille de cărași care aduceau sarea în toate unghiurile țării dintre Nistru și Carpați făceau acolo, când drumul era bun, popasul

de ameză, iar când era desfundat de ploii, acel de noapte.

În seara în care se petreceau cele povestite de noi în capitolul din urmă, o uriașă tabără de cărași plecase în revărsatul zorilor dela gura Ocnei, unde fusese oprită vreme de două săptămâni din pricina unui desghet neașteptat urmat de ploii.

Ei ajunseseră sub Perkiu pe la asfințitul soarelui, după ce necăjise ziua întreagă în noroiul cleios de pe șesul Troțușului în care roțile intrau până la butuc. Boii fusese desjugați și sloboziți în lunca care acoperea pe atunci malurile râului, iar oamenii, uzi până la cămeșă, căci spre seară începuse iar să bureze, aprinseră focurile și începură pregătirea cinei. Dacă, pentru țaranul nostru de astăzi, aceste pregătiri sunt de o mare ușurință, ele pe atunci erau și mai lesnicioase căci păpușoiul (cucuruzul) fiind necunoscut, fiecare avea cu dânsul pâne sau mălaiu și, de oarece cărașii noștri se aflau în săptămâna albă, udătura era alcătuită din brânză, din ceapă

crudă, din bureți uscați sau din câteva masline. Cina isprăvită, cei mai obosiți, învăliți în cojoace și cu căciula trasă preste ochi se lungiră pe lângă focuri, ceilalți se puseră la vorbă, vorbind despre treburile lor sau ascultând poveștile celor buni de gură.

Tabăra era alcătuită din oameni veniți din toate țările cari mai târziu s'au topit în Domnia Moldovei. Într'insa se vedeau Moldovenii de pe Moldova și Bistrița, Ciangăii de pe Siret, Bărlădenii de pe Tutovă și Berheciu, Codrenii dela Kigheciu, Ieșeni, Hotinenii, Orheiienii și Lăpușnenii. Locuitorii aceluiaș sat alcătuiau împrejurul aceluiaș foc, câte o ceată deosebită. Cam pe la mijlocul otacului, împrejurul unui foc voinic, erau adunați vr'o douăzeci de Codrenii îmbrăcați cu chebe roșii sau albastre, cu bonde și nădragi de aba (pămură) albastră cusute cu flori roșii sau galbene și încălțați cu ciubote lungi având tureci suflecate sub genunchi. Toți tineri și veseli, o duceau într'o șagă (glumă) și

Ce scriu alte gazete?

„Unirea“ (Blaj). *Despre episcopia gr.-cat. maghiară.* În sfârșit Roma în privința aceasta nici o hotărâre nu poate aduce până nu ne ascultă și pe noi. Căci deși se pare că noi Românii gr.-cat. din Ungaria și Transilvania suntem un număr, care se pierde în marea celorlalte popoare catolice, dar așa cum suntem, putem să ne mândrim, că între popoarele catolice de rital orientat noi suntem cel dintâiu. Mai sunt și alții cari în decursul vremurilor s'au întors la sânul bisericii catolice, cari au autonomia, episcopii, parohiile și credincioșii lor, dar dintre toți singuri noi Românii greco-catolici suntem aceia, cari în decurs de două sute de ani ne-am creat o situație neatârnată și ne-am întărit în unirea noastră cu Roma prin orânduiri și instituții puternice. Și când acum ar fi vorba, ca să se creeze în coastele noastre o episcopie tot din credincioșii noștri, pe care noi o socotim netrebuincioasă și pentru noi primejdioasă, e firesc, că chestiunea aceasta nu se poate hotări, până ce nu ne-am spus în privința aceasta și noi cuvântul nostru. Guvernul țării a mai întrebat odată la Roma (la Papa) în privința episcopiei maghiare. De-acolo i-s'a răspuns însă, că nu se poate.

Un așezământ de binefacere.

Precum să știe, în vara anului 1900 a început să lucreze aici în Sibiu „Reuniunea românilor de înmormântare din Sibiu“, ce s'a alcătuit cu membri dintre țărani, meseriași și dintre cei cu mai multă carte ai noștri. Tinta Reuniunii este de a sări în ajutorul pătașilor, sau mai bine zis, în ajutorul celor cari stau mai aproape de membrii răposați și de ale imbia ajutor bănesc, cu care să-și poată îngropa în mod vrednic pe iubitul răposat.

Joi la 15 Februarie 1912 Reuniunea și-a ținut a 12-a adunare generală în localitățile Reuniunii meseriașilor noștri, sub conducerea prezidentului, dl *Pantaleon Lucuța*, care a arătat sporiul ce-l face an de an acest așezământ umanitar. Secretarul și intemeietorul Reuniunii, dl *Victor Tordășianu* a citit raportul general despre treburile isprăvite de direcția Reuniunii în 1911.

Din raport am aflat, că în 1911 au murit 20 membri și între ei 3 profesori din seminar, anume *Dr. P. Șpan*, *Aurel Bratu* și *Nicolae Vătășan*, dintre cari *Dr. Șpan* a fost membru în direcție, unde a lucrat la sporirea avutului Reuniunii. Numărul membrilor morți ai Reuniunii dela 1900 încoace e 191, din cari 115 au fost economi, mare parte zileri, 44 inteligenți și 32 meseriași. Ajutoarele date urmașilor membrilor răposați au fost de 24,410 cor. 93 bani. Taxe de câte 60 bani la Reuniune în anii 1900—1911 s'au încasat 42,647 cor. 69 bani, iar taxe de câte 2 cor. de înscriere s'au încasat dela 758 membri 1516 cor.

Încă din 1900, la sfatul secretarului *Tordășianu*, s'a pus temeiul la un fond numit al „Azilului“, care să fie o casă cu grădina, unde să se adăpostască, să-și petreacă și să fie îngrijiți și hrăniți cu vremea nepuințioșii noștri sărătați și îmbătrâniți, cum și orfanii sărmani ai membrilor Reuniunii. La acest fond sa dau câte 10%, ce să trag din ajutoarele ce le capăta urmașii membrilor răposați, apoi ajutoarele ce le dau oamenii milostivi și cametele după banii fondului.

Reuniunea mai are încă alte 4 fonduri și anume: 1. „Fondul *Pantaleon Lucuța*“ întemeiat din competențele de câte 4 cor., cari dl *Lucuța* le are ca prezident după fiecare caz de moarte. 2. „Fondul *Victor Tordășianu*“, întemeiat din cele câte 3 cor., pe cari dl *Tordășianu* le are în calitate de secretar după fiecare caz de moarte. 3. „Fondul *Capitanul Ioan Toma*“, întemeiat din suma de 1900 cor., pe care acesta a daruit-o „Azilului“ și 4. „Fondul *Petru Clara*“, întemeiat cu suma de cor. 200 cuprinsă într-o acție a băncii „Lumina“, pe care mult regretatul *P. Ciora*, fost cassar al Reuniunii, a daruit-o încă până a fost în viața „Azilului“. Averele totale ale Reuniunii e de cor. 24,498.20 din cari: cor. 16,977.36 e averea proprie a Reuniunii, cor. 7,520.84 a fondului „Azilului“ și din aceștia: cor. 3,171.43 este averea proprie a fondului „Azilului“; cor. 877.23 e „fondul *Lucuța*“, cor. 667.05 e „fondul *Tordășianu*“, cor. 2,296.32 e „fondul *Toma*“ și cor. 208.81 e „fondul *P. Ciora*“. Averele în 1911 a crescut cu cor. 3,339.13.

Adunarea generală a fost silită a șterge din șirul membrilor pe vr'o câțiva, cari n'au plătit de mulțor taxe restante,

iar pe mulți din restanțieri nu i-a șters, nădăjduind, că ei vor plăti spre a nu-și perde banii plătiți. Cum la Reuniune s'au înscris mai mulți membri afară de Sibiu, între cari o mulțime de preoți etc., și cum asemenea membri să vor mai înscrie, în 1912, după toate prevederile, să va pune temeiul și la secția a 2-a.

În adunare s'a vorbit mult despre lipsa ce să simte de a să cumpăra o casă cu grădina pentru „Azil“, care odată alcătuit, va aduce cu sine sporirea fondului „Azilului“, deoarece, oameni cu inimă cătră săraci și cu darea de mână, văzând binefacerea, de care vor fi împărtașiți bătrânii neputințioși și orfanii noștri sărmani, vor face daruri mai mari în scopul urmărit.

Secretarul *Tordășianu*, care e și secretarul Reuniunii agricole și prezident al Reuniunii meseriașilor români sibieni, a scos la iveală faptul, că n'ar fi fără folos, dacă acestea 3 Reuniuni ar lucra împreună și mâna în mână la cumpărarea casei cu grădina, deoarece Reuniunea de înmormântare are lipsă de „Azil“ pentru bătrâni și pentru copii, cea de agricultură are lipsă de o grădina model, în care să planteze pomi, să producă fel de fel de sămânțe și nutrețuri, de zarzavat etc., iar cea a meseriașilor are și ea lipsa de tot arzătoare de o casă, unde să se adune învățăceii, unde să se dea la o samă locuință și la altă samă cel puțin o mâncare la zi. Deie bunul Dumnezeu să vedem înfăptuite aceste lucruri, cari în lipsa de bani, până acum sunt numai dorințe, dar care să pot și implini...

Direcțiunea pe anii 1912—1914 s'a ales astfel: Prezident: *Pantaleon Lucuța*, secretar: *Victor Tordășianu*, cassar: *Romul Perian*, iar în direcție au fost aleși: 4 din clasa inteligenței, dnii *Dr. Vasile Stan* și *Timotei Popovici*, profesori semin., *I. B. Boiu*, paroh și *Dr. Ilie Iancu*, medic (în locul lui *Dr. P. Șpan*); 4 dintre meseriași, dnii *Fl. Cruciță*, croitor, *Iosif Marcu sen.*, pardositor, *Teodor Moldovan*, cismar, *I. Roman*, barbier și 4 dintre economi: dnii *Simeon Stoită*, *Petru Stoica*, *Nic. Apolzan* și *Nicolae Joandrea*, economi. Iată isprăvi, cu care să mândrească Reuniunii și cu cari s'ar putea mândri și alții, dacă și-ar lua osteneala să alcătuiască Reuniuni de înmormântare. „Jov.“

Într'un răs: trei ploști mari se plimbau neconținut dela unul la altul și, după ce se isprăvisc cina, unul din ei, un flăcău băceș de vr'o douăzeci de ani, nalt și spătos, scoase dintr'o căruța o laută (diplă) și începuse a cânta. Cu încetul tihnerii de pe la alte focuri se adunase, alcătuiind împrejurul cântărețului, care nu se mai ostenea, un cerc din tot tineretul otarului.

Alătura, lângă alt foc, mai mic, ședeau vr'o zece Moldoveni din satul *Criștești* de pe Moldova, aproape toți oameni făcuți, și ascultau vorbele unui bătrân cu barbă și plete albe, dar încă rumen la față și voinic.

— Nu, băeți, zicea bătrânul, nu m'ași înțeles: nu am vrut să zic că-i bine de noi și că Românii are astăzi o soartă de care trebuie să fie mulțumit și să aștepte pentru a se jălui ca să i se iee și cenușa din vatră. Văd și eu că și voi toate nevoile ce sunt pe capul nostru, nedreptățile și jafurile ce le suferim, dar mi s'o urât de plângerile cari le aud de ani de zile. Barba

mea din neagra ce era s'o făcut albă de când aud ca Sas mănâncă țara, că knejii și juzii jăfuesc pe săteni, că birurile și jafurile nu mai sunt de suferit și că Românii seamănă mălaiu și crește vite nu pentru dobânda lui dar pentru folosul Domnului, a judeului sau a Ungurilor. Sunt ani de când îi aud vaitându-se că se iau trei dijme în loc de una, că dreptate pentru cel slab nu este și că n'o mai rămas nevastă sau fată frumoasă care să nu fi fost necinstită de fii lui Sas. Să vede că tot nu ne-o răzbit încă destul, că mare din cale afară fiind răbdarea Românului cuțitul nu o ajuns încă la os. Nu ajunge că ne aduce la sapă de lemn, nu ajunge că ne ie bucătica din gura copiilor, nu ajunge că și bat joc de nevestele și de fetele noastre, să vede că tot ar mai trebui să ne facă ceva ca să strigăm în sfârșit: destul! Căci de ni s'ar părea că ajunge, nu ne-am mai jălui ca muerile și am apuca pe o cale care să ne poată duce la scăpare. Vedeți bine ca jalbele și nemulțumirile noastre nu sparie pe *Vodă* (domnitor), nu-l face să-și schim-

be calea și Dumnezeu știe dacă le cunoaște? Nu este zi în care numele lui să nu fie blăstănat: iarna la șezătoare, Dumineca la crăsmă, pe drumul mare la fiecare popas, n'auzi pe omân de cât jălându-se și ocărând stăpânirea. Iar *Vodă* lasă țara să se plângă în tihnă și o mănâncă pe zi ce merge mai mult, doar știe că Românii latra, dar nu mușca.

— Dar ce vrei să facem, pe ce cale să apucăm, moș *Marine*? intrerupse unul din oameni.

— Ce să facem și cum să facem, *Andrei*, nu-i aici locul s'o spunem. Înainte de toate trebuie să ne dăm seamă, că cu vaitetele și cu plâsetele nu putem ajunge la nimica. Câtă vreme Sas și diregătorii lui vor vedea că față cu fărâdelegile lor noi plângem, dar ne supunem, ei vor urma înainte cu ele; faptele lor în loc de a se mai astâmpăra vor crește din ce în ce: vedeți că nevoile și greutatețile noastre sporesc din zi în zi.

(Va urma),

Scrisori dela sate.

Dorite nepoate!

Veste tristă îți scriu de astădată; veste tristă nu numai pentru tine ori pentru mine, ci pentru orice Român.

Iată despre ce e vorba:

Înainte de sărbătorile Crăciunului cu câteva zile îmi intră în casă un român mai în vârstă:

— Bună ziua Domnule!

— Dumnezeu îți ajute bade, poftim șezi! — Mulțam frumos, n'ăș ședeam mult, că am venit numai cu o rugare. S'o rugat feciorul meu, e fecior holtei acum, cred că-l cunoști, doar o umblat la școală la Dumniata, să faci bine să-i dai în scris o colindă și o mulțămîță la colindă, ca s'o învețe cu feciorii dela noi pe Crăciun, că zău la noi nice colinda nu știu.

— Dar Dumniata de unde ești? întreb eu.

— Din Lona — răspunse bădicul. Știi Dumniata bine, că noi acolo nu avem de mult școală românească, copiii umblă la școala allomului, da acolo nu învață nimica românește, nice cruce nu știu să-și facă, că Ungurii dela noi is calvini de ăia reformați. Popa ni-e tot heteag, nu poate nice sluji, stăm tare rău.

— Vorbele acestea ale bătrânului m'a făcut să inlemnesc, o bucată de timp nici nu am putut să-i răspund nimica. — Doamne, gândeam, d'apoi așa curând să poate nimicel un sat?

Și într'adevăr în aceea comună stau lucrurile chiar așa cum bătrânul mi le-a istorisit.

Lona săsească (de câteva luni e Magyarlona) e o comună în depărtare dela Cluj cam de 14 kilometri. Înainte de aceasta cu 300 ani erau în ea numai Sași. Azi Sașii s'au maghiarizat și poate și românizat. Majoritatea locuitorilor sînt Unguri, dar avem preste 100 familii de Români gr.-or. Școală nu au de vre-o 14 ani, că n'au putut plăti salariul învățătoresc, iar statul nu le-a dat, fiindcă este școală de stat în comună, deci s'au învoit cu toții că-și vor da copiii la școala statului. Preotul a fost un om bătrân bolnăvicios; a și răposat zilele trecute.

Nu înțeleg tot lucrul, cum de oamenii ăștia și-au și uitat datinele ori colindele? Dacă n'au școală cum de nu-și învață ei copiii a colinda?

Speriez că în bisericuța de lemn ce o au nu preste mult vom vedea a da povețe și învățături un preot tinăr și zelos.

Văzând cazul acesta atîta de trist am rugat apoi redacțiunea foii „Poporul Român” să binevoiască a trimite baremi două exemplare din darurile de Crăciun ce au căpătat și în comuna aceasta.

Din toate acestea, dorite nepoate, vedem limpede cât prețuiește o școală românească! De aceea să ne punem pe lucru zi și noapte în scris și cu grai viu, să ne luminăm poporul. Să fie el la școala sa ca și la lumina ochilor, să-și deie măcar ultimul filer pentru susținerea școlăi dela care ne vine toată lumina. Să ieie pildă dela Jidovi, cari pentru 2—3 copii își țin la casă învățător plătit numai cum ei știu. Și asta o fac pentrucă știu prețului învățătura și foloasele ei.

Să ne facem datoria, noi cărturari, să n'ajungem de blăstămului urmașilor noștri! Ce-i ce au urechi de auzit să audă!

Să ne vedem cu bine:

Chilma.

Literatură și știință

Suflet de mamă!

În zilele senine adesea cad pe gânduri,
Mereu mă împresoară aducerile-aminte,
Și chipul blândeșii mame mi-apare înainte:
Senină, zâmbitoare ca în atâtea rânduri.

Frumoasele-i povețe îmi țin de straje vieții,
Căci o cucernice eră în glasul său,
Când cu ciaslovu'n mână ruga pe Dumnezeu:
Să-mi fie pază bună în drumul tinereții.

Candela dela icoane și alte lucruri dragi și

[sfinte

Imi povestesc de vremi trecute, de zilele

[mai bune,

Când băteam la sfinți mătăanii, ziceam câte-o

[rugăciune:

Și toată grija vieții eră „Să fiu cuminte“.

În jurul vetrii, seara, stăteam din când în

[când,

Iar mama dintr'o carte citea cu glas duios
Câte-a făcut în lume și ce-a pățit Christos:
Și-l arăta'n icoană cum sta smerit și blând.

S'au dus acele vremuri cu smei și jucării,
Acum grijile vieții ne-arată alte căi;
Doar scumpa amintire mai sboară preste

[vâi:

Copilărie scumpă, te-ai dus și nu mai vii!

Et. Măgean.

Vița de viie.

La facerea lumii, pomii se laudau unul cătră altul, care e mai bun. „Mie“, zise chedul falnic, „Domnul mi-a dat tărîe și miros plăcut; în mîne a unit El trînicia cu tîria“.

„Mila Domnului mă pune spre binecuvîntare“, zicea palmierul umbros: „în mine a unit folosul cu frumusețea“.

Mărul zicea: „Ca un mire între tineri, așa stau eu între pomii raiului“.

Mirtul grăia: „Ca trandafirul între burueni stau eu între tovarășii mei“.

Așa se laudau toți: maslinul, smochinul, chiar și fagul și bradul se laudau care mai de care.

Numai vița de viie tăcea și, amărâtă, căzu la pămînt. „Mie, grâl între sine, imș pare, că toate îmi sunt oprite: trunchiul, crengile, florile și roada; dar așa cum sunt vreau să aștept și să nădăjduesc“. Grăind astfel, vița a căzut la pămînt și crengile ei au prins a plînge.

N'au așteptat mult plîngând și iată se apropie de ea omul, stăpînul pămîntului. A văzut o tufă slabă, jucăria vîntului, care căzuse jos, aveă lipsă de ajutor. Plin de milă, o ridică și-i sprijinește trunchiul ei slab. De acum vîntul se jucă vesel cu strugurii ei; căldura soarelui pătrunde în bobitele verzi, pregătind intrînsesele mustul cel dulce, băutura înveselitoare a oamenilor. Impodobită cu struguri, s'a plecat vița cătră stăpînul ei, și acesta a gustat mustul cel răcoritor. Pomii cei mândri, acum s'au mîniat, văzând fericirea viței de viie, căci mulți dintrînsii erau încă fără poame. Iar vița acum eră mîndră de fericire și nădejde.

De aceea zama ei veselește și astăzi inima omului, îl face voios pe cel mîhnit și îl răcorește pe cel întristat.

Tu omule, care te simți părăsit în mijlocul mîndrilor și făloșilor, nădăjduește! În trunchiul cel mai nebăgat în seamă se găsește zama cea mai dulce, așa și tu în mijlocul nevoilor totdeauna vei găsi drept sprijinitor — pe Cel A-tot-pu-ternic.

Din Basarabia.

Poezii populare.

Din Maier

Du-te dor, du-te sărace,
Du-te la mîndra ce zace.
Nu știu Doamne cum aș face
Să mă duc să văd cum zace:
Cu fața cătră pîrețe,
Cu gura frîptă de sete.
Eu îi duc vin și-apă rece,
Doară mîndrei i-a mai trece.

Mi-a dat mama o pițulă,
Să mă duc să joc o mulă.
Acum pițula-i a mea,
Și-oi juca cu cin' voi vrea.

Fata care-alege mult
Să mărită dup'un mut.
Feciorul care se ține
La fata care rămîne.

Culese de Traian Rusu.

De pe lângă Cluj.

Mîndru-i codrul înverzit,
Eu tinăr și năcăjit.
Mîndru-i codrul și'ncheiat
Eu tinăr și supărat.
Vai de mine stau să zac,
Când văd codrul încheiat
Și pe mine n'ustrăinat;
Depart de ce-am iubit,
Ca și ceriul de pămînt;
Depart de ce-am lăsat,
Ca și ceriul de uscat.

Fă-mă Doamne, ce mi face,
Fă-mă fir de iederușă
La bădița'n grădinușă.
Fă-mă fir de soaie creață
La bădița meu în brață.
Fă-mă fir de busuioc
La bădița meu în clop.

Soare, lună, stele, cer,
Umilit mă rog și cer
O mîndrușă ce-o iubesc:
Faceți ca s'o dobîndesc!

Vino, vino lângă mine,
Că și eu zău făr' de tine
Nu pot nici cum să trăiesc,
Că prea tare te iubesc.

Frunză verde preste spini,
Mîndra mea de ce suspini?
— Bade cum n'oi suspina
Că azi, mîne, ori poimîne
Tu ti duce dela mine
Și io-i plînge după tine.

Nici cu gîndul n'am gîndit,
Cin' să mă fi ciufulit:
Sîmburele din alună,
Prietina mea cea mai bună.
Ține-mă Doamne pe mine,
Să-i pun și eu ei un nume:
Mie grâu și ei tăciune,
Mie grâu de primăvară,
Ei iarbă de cea amară.

Culese de Vasiliță.

Din Rucăr.

Frunză verde calapăr,
Fetele din satul Rucăr
De frumoase sunt frumăse,
Și la lume drăgăstoase,
Și haine au frumușele, —
Dar nu 's făcute de ele.
Că le fac mașinele
La toate orasele.

Portul lor cel strămoșesc
Acuma nu 'l mai iubesc,
Să 'mbracă tot pe domnie,
Cât de săracă să fie.
Numai un lucru ciudat,
Că nu prea sunt domni în sat.
Alții nu știu, ori nu vrea,
Că nu vin, ca să le ia.

Culese de George Muntiu.

Glume.

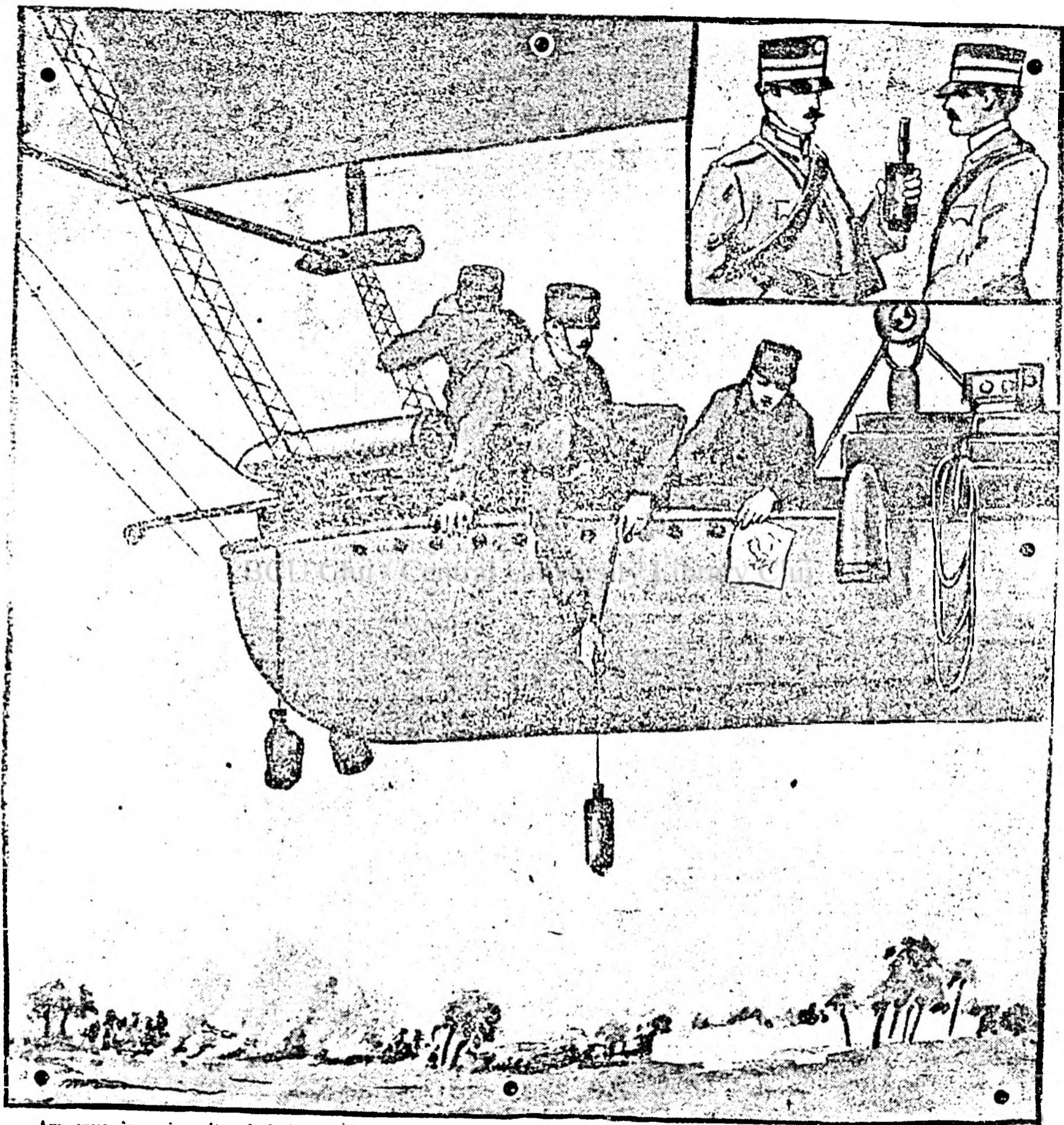
Cerșitorul. Faceți-vă pomană domnule!
— Nici mie nu-mi da nimeni de po-
mană!

Cerșitorul. Apoi dacă nu ceri!

— Domnule crâjmar, dela o vreme în-
coace nu-mi mai place vinul D-tale.

— Atunci prefa-l Dumnezeu!

De pe câmpul de războiu din Tripolitania.

Am spus în mai multe rânduri, că pe Italiani îi pun mereu pe gânduri purtarea războiului contra Turcilor și Arabilor din Tripolitania. (Despre mersul războiului se scrie totdeauna la rubrica „Știri politice din străinătate“.) Aici vom să descriem de astadata un nou plan de luptă, ce vreau să-l introducă Italianii.

Ei voesc adevărat să se folosească și de baloane, pentru a învinge pe Arabi. Mai zilele trecute soldații italieni au început a face probe în modul următor: Cu un balon, pe care îl pot cârmui într-o parte sau alta, ei s'au urcat sus în aer. În balon au

luat însă o seamă de patroane, pe cari să le arunce de sus asupra Turcilor. Aceste patroane (sau mai bine zis bombe explosive) sunt întocmite de așa, că la atingere de ceva se sparg și aprind. Cazând de pildă de-asupra lagărului, o astfel de bombă aprinde și nimiceste tot pe ce cade sau ce s'ar afla împrejur.

Bombele aceste au fost făcute de un sublocotenent (luitnant) italian, Bontempelli, care le-a dat numele de „Bum“. Dar n'a avut prea multă izbândă cu acest mijloc nou de luptă. Asta din cauză, că dela o înălțime mai mare e tare greu a putea

ști cu siguranță în ce loc va cădea bomba. Iar a rămânea cu balonul mai jos e primejdios, din cauză că poate pușca dușmanul de pe pământ asupra balonului.

În chipul de sus se poate vedea cum se operează (lucrează) cu bomba „Bum“, până când o lasă jos din balon. Sus în dreapta se poate vedea cum sublocotenentul Bontempelli îi explica (arată) unui general întreaga afacere, cu aruncarea bombelor. În balon se văd soldații, cari fac lucrările pregătitoare pentru aruncarea bombei. Jos se vede câmpul, unde au căzut bombele, cari au aprins tot în jurul lor.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 22 Februarie n.

Abonați noi, citora să le trimitem numărul dela Anul-nou încoace, nu mai putem primi, fiindcă nu mai avem toate numerele. Dar oricine poate abona foaia cu începutul lui Februarie călindarul vechiu. Tuturor acestor abonați li se trimite apoi în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52—1911 încoace. — Toți aceia, cari voesc a cunoaște luptele noastre din vechime să citească acest roman, care se va publica încă mult în foale. Că ce frumos ne povestește valorosul nostru fruntaș și boier moldovean, dl Radu Rosetti, s'au convins toți cetitorii nostri.

Mai multor cetitori. Mereu tot spunem și ne rugăm, ca să se scrie adresele cât se poate de descurcat, dimpreună cu posta ultimă și comitatul. Mulți și fac așa, dar alții — Doamne! — cât ne mai năcăjesc: își scriu numele, de gândești că literele sunt chinezești, iar nu românești. Unii pun posta ultimă greșit, alții nu ne spun, că s'a schimbat numele comunei (de pildă i-au dat Ungurii un alt nume neaș) etc. etc.

Toate aceste ne produc atâta încurcăla cu unii abonați, încât — dacă ar fi să socotim în bani acest timp pierdut — nici pe departe nu s'ajunge cu cele 2 cor. 20 bani. Niște pilde din cele multe: Vasile Ogruța e abonat nou din Cluj. N'a putut descifra însă nimenea strada. Am pus-o pe nimerite, dar foaia vine mereu înapoi. Acum am oprit-o. Și așteptăm, că doară-doară se va înștiința. — În Mogoș-Cojocani e abonatul nou Iosif David. El n'a scris nici o postă ultimă. Noi am luat cea care a stat stampilată pe mandat, de unde s'au trimis banii, adică Teiuș (Tövis). Ei, dar foaia a venit înapoi, că posta ultimă nu-i bună. Am întrebat la postă aici, de unde ni s'a spus, că posta ultimă ar fi Roșia-montană (Verespatak). Am trimis deci ziarul așa, dar a venit din nou înapoi. — Un alt abonat nici n'a mai aflat cu cale a se subscrie pe o carte postală, prin care întreba, că ce este cauza, de el nu primește foaia? Bagseama el cugetă, că noi n'avem nimic altceva de lucru, decât să ne punem pe gânduri, ca să-i găcim cumva numele lui. — Dar nu le mai înșirăm, că atunci am umplea coloane întregi cu de-acestea.

Repetăm însă din nou rugarea noastră: fiecare să-și scrie adresa cât se poate de descurcat, iar ce dorește a comanda, să scrie în cuvinte scurte și cuprinzătoare. Ce e drept, dela noi încă se poate întâmpla vr'o greșală, că doar încă suntem oameni. Și-apoi avem de a scrie și cerceta mii și mii de nume. În cazuri de-acestea să reclameze fiecare pe o carte postală spunând: *când a trimis banii și pentru ce?* Astfel se poate apoi controla. Iar dacă mai avem foile de când dorește, atunci i-le trimitem, dacă nu le mai avem, atunci îi socotim foaia cu atâtea săptămâni mai departe la vară sau pe anul viitor, — și se începe trimiterea dela reclamare.

Banii nu se pot pierde la nici un caz, chiar și când posta i-ar fi îndreptat în altă parte. Cu recipisa dela postă se pot reclama ori când. Au sosit cumva la noi și s'a făcut ceva încurcăla, atunci se găsec la tot cazul, fiindcă chiar și de cel mai mic

ban se poartă socoteală. Năcazul e numai cu controla, fiindcă la foaie sunt atâtea mii de abonați tot cu sume mici. Unde mai pul acum, dacă cineva reclamează ceva și nu spune suma și ziua când a trimis banii? (Aceștia mai totdeauna au făcut și comanda rău). Atunci trebuie să căutăm protocoale întregi.

Nu mai ușor merge lucrul cu călindarul. Cineva comandă un exemplar. Dar — ca și o scrisoare simplă — se poate pierde pe undeva. Noi nu-î putem trimite alt călindăr, până când nu controlăm, iar asta încă nu merge așa iute. Pentru a fi absolut sigur de primire ar trebui trimis recomandat sau ca pachet. Dar atunci costă 35 în loc de 5 bani sau 72 pentru un pachet până la 5 chilo.

Jubileul Gheorghe Barițiu. Anul acesta vor fi serbări mari în Sibiu întru aducerea aminte a lui Gheorghe Barițiu, întemeietorul celei dintâi gazete politice românești la noi în Ardeal și Țara-Ungurească și cel mai temeinic îndrumător al poporului nostru pe calea culturii naționale. În Maiu se împlinesc adică 100 de ani dela nașterea lui. Atunci vom scrie și noi mai cu deamănuntul.

Ioan Luca Caragiale a împlinit la 30 Ianuarie vârsta de 60 de ani. Caragiale e unul dintre cei mai mari scriitori ai neamului nostru. Piesele lui teatrale, în frunte cu „Scrisoarea pierdută“ sunt o icoană viie a vieții politice și sociale la frații noștri din România.

Expozițiile de industrie casnică românească, colecțiunea doamnei Maria Cosma. Va fi deschisă din 25 Februarie până în 31 Martie n. a. c. în fiecare zi dela oarele 10—12 a. m. și 2—4 p. m., în Strada Schewis Nr. 15. Taxa de intrare e 50 bani. Venitul este destinat pentru școala Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Colegiul lui Kun din Orăștie și banii noștri. Cetitorii noștri știu, că în Orăștie este un liceu (gimnaziu cu 8 clase) calvin, numit colegiul lui Kun. Din nenorocire, în această școală învață și Români, pe cari direcțiunea a vrut să-i silcească să învețe religia românească în limba maghiară. Autoritățile noastre bisericesti s'au împotrivit cu toată puterea la aceasta nelegiuire. Aflăm acum, că mai mulți Unguri din Ardeal în frunte cu Jidanul Farkas, deputatul Sașilor din cercul Orăștiei, s'au dus la ministrul Zichy, cerându-i o jumătate de milion de coroane, ca să facă un internat mare. Zichy, care e tot așa de șovinist ca orice gazetar jidan, le-a făgăduit ajutorul statului. Noi întrebăm însă: nu e asta o hoție din averea noastră, când se dau bani de-ai statului, câștigați și dela noi, pentru o școală, în care limba și legea noastră e batjocorită?

Manevrele cele împărătești dela toamnă — după cum se vestește — vor fi în Ardeal. Conducerea lor va avea-o moștenitorul Tronului, arhiducele Franz Ferdinand, căci Împăratul, care e de 82 de ani, nu mai poate lua parte la manevre din cauza slăbiciunilor bătrânețelor. Arhiducele va locui în Cluj, apoi în Deva, de unde va merge cu automobilul preste Brad la Abrud, unde se va da lupta cea mare. Îndatăce va îngădui vremea, cei chemați se vor apuca de repararea drumului împărătesc dela Deva la Abrud, căci multe automobile vor avea să treacă pe el în timpul manevrelor.

Distingerea protopopului militar Pavel Boldea. Prin ordinul comandai corpului de armată Nr. 12 (Decretul Nr. 36) din 8 Februarie 1912, Excelența Sa dl general de infanterie Kövess de Kövessháza a exprimat dlui protopresbiter militar Pavel Boldea, din incidentul transferării sale la Viena, lauda și recunoștința comandai corpului de armată pentru eminențele serviciilor prestate timp de 6 ani, soldaților în majoritate absolută români din acest corp de armată. — Sincere felicitări zelosului și bravului protopresbiter!

Credeul Românului. În „Călindarul Poporului“ de pe anul 1903 publicase dl Victor Lazăr, — pe atunci redactorul Fojii Poporului, iar de prezent colaborator extern de frunte al foii, — *Credeul Românului.* Pentru acest Credeu fusese dat în judecată tocmai pe timpul, când își făcea osânda de cinci luni în temnița din Seghedin, unde ajunsese pentrucă a scris biografia martirului nostru național Ioan Buteanu, ucis mișelește de Unguri în anul 1849. Credeul acesta a fost reprodus de multe gazete din România, acum îl vedem reprodus și de foaia „Românul“ din Cleveland. Aceasta ne bucură cu atât mai vârtos, că la noi în Ungaria nu se mai poate publica fără a avea de furcă cu procurorul pânditor. Un lucru ne-a mirat însă: o gazetă din București, *Foaia Noastră*, încă îl publică, dar îl iscălește cineva cu numele Octav (Mărculeț (?)), punând și data de Noemvrie 1911, adică 8 ani după publicarea Credeului de autorul adevărat în Călindarul nostru de pe 1903. La „Foaia Noastră“ scriu Ardelenii. Se poate, să nu cunoască istoricul proceselor noastre de presă din cei din urmă 10 ani?

Demonstrațiuni împotriva Maghiarilor în Sarajevo. Demonstrațiunile împotriva nelegiuirilor săvârșite de guvernele din Budapesta împotriva naționalităților nemaghiare se țin lanț. Duminecă, poporul din Sarajevo a manifestat contra Ungariei. S'a tras și focuri de revolver și s'au aruncat cu petri asupra poliștilor. Numai dupăce a eșit armata, manifestații au putut fi împrăștiate.

Cauza cea mai apropiată a acestor manifestații, care a urmat după cea din Praga, e apăsarea, pe care o săvârșește guvernul din Budapesta cu ajutorul Banului din Croația asupra Croaților naționaliști.

Cei fărădelege încep să culegă fur-tuna.

Bancnote false de 50 coroane. În Colin (Bohemia) au fost prinși 2 inși, cari voiau să schimbe bancnote (hârtii) false de 50 cor. La ei s'au găsit mai multe mii de hârtii falsificate de 50 cor. Falsificatele acestea sunt mai primejdioase pentru punga noastră, decât cele de o mie de coroane, pe cari și așa nu le vom vedea.

Lupta în Croația. În Agram, capitala Croației, au fost mari manifestațiuni împotriva guvernului. Eșind poliția, mulțimea au atacat-o cu petri. Poliția s'a folosit de săbii. Manifestațiunile au ținut până noaptea târziu. Intre manifestații au fost mulți studenți. Ca să-i pedepsească, guvernul a închis universitatea din Agram pe câțva timp.

Croații dau tot mai mult dovadă, că sunt un popor plin de viață, cari mai curând sau mai târziu își vor câștiga libertatea deplină. Aceasta se poate numai prin luptă fără preget.

Vărsări mari de apă în Sătmar și Maramurăș. Alinându-se vremea dintr'odată, în Sătmar, s'a topit zăpada cea multă și s'au vărsat apele, pricinuind pagube înfricoșate. În comuna Panyola au ajuns 150 de case sub apă, 200 de șuri s'au surpat. Vitele și nutrețul au fost duse de valurile furioase. Oamenii, cari numai cu greu au putut scăpa, sunt amenințați să moară de foame. Jandarmul român Stanca a făcut minuni de vitejie scăpând preste 50 de oameni dela moarte. În comuna Tisa-Korod s'au surpat 20 de case. În Maramurăș primejdia încă e grozavă, ba se zice că trei comune au fost nimicite cu totul.

La ședința literară a 2-a, ce s'a va ținea Joi, la 29 Februarie n. 1912, în localitățile Reuniunii meseriașilor sibieni, va ținea o prelegere interesantă dl *Victor Stanciu*, profesor la școala de fetițe a „Asociațiunii”.

Iară bani falși. În Tivnavia și Vrbo (Ungaria de meza-noapte) s'au dat de bancnote false de câte o mie de coroane. Într'o prăvălie a venit un țaran, care voia să schimbe o hârtie de o mie de coroane. Negustorul a văzut numai decăt, că hârtia e falsă și a trimis după un polițist, care l-a arestat pe țaran.

Primejdia pentru pungile noastre nu prea e mare, căci hârtiile de o mie de coroane nu se prea rătăcesc pe la noi.

Șase într'o zi. Învățăcii nostri sibieni, aplicați la meserii, cu începere de toamna și până să desprimăvatează, sunt oaspeții binevăzuți ai Reuniunii meseriașilor sibieni, ale caror sale calde, spațioase, luminoase și prietinoase, stau deschise pentru ei în fiecare Duminică și sărbătoare după amiază. Aici se simt, acești copii ai *muncii grele*, ca acasă, ba, poate mai bine ra acasă, deoarece aici ei cântă, cetesc, povestesc, declamează și aici li se vorbește și despre năzazurile lor, cu gândul de ale ușura viața. Toate lucrurile acestea se petrec sub ochii și conducerea prezidentului Tordășianu, ajutat de câțiva bravi elevi ai seminarului „Andreian” și de învățăcii mai mari și cu mai multa școală, cum e Alexandru Anca, cu 8 clase gimn. (fiu de preot din Subpădure), Patrichiu Negruțiu, cu 5 gimn. (fiu de preot din Ragla), Nicolae Frâncu, cu 5 gimn., (fiu de țaran din Benic) și toți 3 învățăcii lăcațuși. La întrunirea de Duminică dl prezident Tordășianu, între altele a adus cu vădită bucurie la cunoștința participanților, că într'o singură zi (Sâmbătă) a aplicat la meserii 6 învățăcii. Băieții Valer Morariu și Vas. Magas din Laz (cerc. Sebeșul sâs.), aduși de părinții lor, au fost aplicați în fabrica de lăcațușerie și turnatorie de fer S. Wagner; Valeriu Păcurariu și Aurel Armeanu din Coveș (cerc. Noerich), aduși și ei de părinții lor, au fost aplicați la pantofarul I. Timariu, iar Longin Bornemisa și Constantin Stana din Burjuc (cerc. Iliei mur.), aduși de parohul Constantin Popovici de acolo, primul a fost aplicat la mehanicul Wultschner, iar cestalalt la pantofarul E. Vintilă. Dl Tordășianu a mai adus la cunoștință, că află aplicare imediată în Sibiiu mai mulți băieți doritori de a se face pantofari, curelari, cismari, pieptănari etc. La întrunirea învățăceilor, care a ținut dela 3—6 d. a., a luat parte și părintele Popovici din Burjuc, care bineventat de dl Tordășianu, a răspuns într'o vorbire de tot

frumoasă laudând pornirile bune din Reuniune și asigurând, că lucrându-se în toate părțile după cum se lucrează sub conducerea bunului și desinteresatului prezident Tordășianu, părinții își vor trimite cu dragă inimă copiii la meserii și această după ce vor ști, că copiii lor găsec în persoana dlui Tordășianu, pe locuitorii părinților lor. La sfârșit dl Tordășianu ni-a spus că în viitor să va face o însoțire cooperativă a învățăceilor meseriași.

Cărticele de identitate la postă. Se întâmplă uneori, de cineva nu-și poate scoate dela postă numai decăt o scrisoare, niște bani, un pachet sau alte lucruri de valoare, fiindcă nu e cunoscut. El trebuie să aducă atunci pe cineva, care îl cunoaște și pe el, dar e cunoscut și la postă. Posta a făcut acum niște cărticele de identitate (pentru recunoașterea persoanei), cari au înăuntru și fotografia proprietarului. O cărtică de-acestea costă 50 de bani și se dă numai la oameni, cari știu ceti și scrie. Cele cere o astfel de cărtică trebuie să mai dovedească, că el e într'adevăr persoana, de care e vorba. Cu o cărtică de identitate de felul acesta se poate prezenta proprietarul ei nu numai la orice oficiu postal din Ungaria, ci chiar și în Austria, România, Germania și în alte câteva țări din Europa.

Jocul cu cartușa (patroana, fișagul). Copilul unui tâmplar (măsar) din Berlin găscse o cartușă încărcată. El voi să o desfacă cu ajutorul unor foarfeci. Cartușa făcu explozie și-l răni pe băiat așa de rău, încât a trebuit să-l ducă la spital și să-l opereze (să-l taie).

Nu putem destul recomanda părinților, să învețe pe copiii lor să se ferească de-a se atinge de capse și de cartușe, căci mereu se întâmplă nenorociri.

Din Călimdarul Poporului s'au petrecut multe mii de exemplare, ceea ce dovedește că e de bun. Nici nu mai avem multe călindare, de aceea să grăbescă fiecare a-l cumpăra, până mai este. Prețul lui e grozav de ieftin, în comparație cu cuprinsul Călimdarului. Un exemplar costă 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. (Cei ce comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Celeste cele scrise la pagina 10.

Sfătuim și pe aceia, cari și-au cumpărat deja un alt călindar, ca să nu întrelase a cumpăra și „Călimdarul Poporului”. Cuprinsul lui, care se află publicat la alt loc al foii, dovedește că ori-cui îi poate fi de mare folos. Acest călindar conține o seamă de articole folositoare, apoi o mulțime de chipuri, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de țară încă sunt schimbate, completate și rănduite din nou.

Convocare. Adunarea generală ordinară a „Reuniunii femeilor greco-ort. române din Sibiiu Suburbiul Iosefin pentru înfrumșetarea bisericii”, să convoacă prin aceasta pe Duminică în 12/25 Februarie a. c. oarele 2 p. m. în sala școlii centrale. Ordinul de zi al adunării este: 1. Deschiderea adunării generale. 2. Prezentarea raportului general pro a. 1911. 3. Revizuirea socotelilor. 4. Propuneri eventuale. 5. Verificarea sumarului adunării generale. Sibiiu, la 6/19 Februarie 1912. *Victoria Boiu*, prezintă. *Nicolae G. Jordan*, secretar.

Cam mulți în 13 luni. În comuna Șidam (Holanda) trăiește un negustor de vite. Nevasta acestuia a născut la 9 Decembrie 1910 gemeni, iar la 16 Ianuarie 1912 trei copii deodată, adică în treisprezece luni cinci copii.

O mănăstire cu rânduiești aspre. În Le Puy (Franța) este o mănăstire de călugărițe, în care nu este ertat să calce picior de bărbat. De unăzi a izbucnit un foc mare în mănăstirea aceasta. Bietele călugărițe au cercat să-l stângă, dar n'au putut. Atunci s'au refugiat în odaia de durmit, dar și aceasta a fost cuprinsă de foc. Poarta o încuiaseră așa de bine, încât pompierii au trebuit să o spargă cu topoarele, ca să intre în mănăstirea aprinsă, căci călugărițele nu voiau odată cu capul să descuie. Pompierii au stâns apoi focul și au scăpat călugărițele de o moarte sigură.

Inghetată în cimitir. Vaduva Lővi din Czaslau avea obiceiul de se duce în fiecare dimineață, fie vreme bună, fie rea, la cimitir, ca să plângă pe mormântul bărbatului și fiului ei. Când cu frigul din urmă încă s'a dus. Dar fiind obosită, a adormit și după amiază au găsit-o niște oameni înghețată pe mormânt.

Negustorie jidovească. Negustorul jidan Herz Wallfisch din Brod înștiință prin gazete, că el are cel mai bun ceaiu (teiu) rusesc și-l vinde foarte ieftin. Un cantor, tot Jidan, din Budapesta s'a luat după laudele lui Wallfisch și a cumpărat un pachet mai mare de ceaiu de acesta. Când a desfăcut însă pachetul, a găsit în el — iarbă. Mănios foc, s'a dus la poliție și a arătat înșelăciunea. Poliția din Budapesta a telegrafiat la cea din Brod, ca să cerceteze și să pedepsească pe înșelător.

O jertfă a sborului. Franz Reihelt, croitor din Viena, se așezase în Paris (capitala Franței). Aici l-au apucat și pe el frigurile aviațiunii (sborului), căci în loc să-și vadă de croitorie, își batea capul să iscodească o haină, care să ferească pe cele ar cădea dintr'un aeroplan dela moarte. El și faci un fel de haină cu aripi mari, cari întinse îl făceau să semene cu un liliac uriaș. Ca să-și arete invențiunea (iscodirea), își chemă prietenii la turnul lui Eiffel din Paris și aici sări dela o înălțime de 57 metri jos. Dar vai, aripile nu s'au întins și nenorocitul croitor rămase o grămadă de carne, după ce făcuse și în pământ o gaură de 15 cm.

O minune. Într'un spital din New-York a fost dusă o femeie, ca să se vindece de o boală. Aici a respins mâncarea, ce i se da. I s'a schimbat mâncarea, crezând, că nu-i place cea dintăiu. Dar în deșert, căci ea a respins orice fel de mâncare și a postit timp de două luni de zile. În aceste 60 de zile abia a putut fi înduplecată să bea 4 pahare de lapte și să mănânce o portocală (pomoranță). Apă a beut însă. Femeia aceasta e de 60 de ani și după un post de 2 luni s'a făcut mai bine, decum eră, când a intrat în spital.

Cel mai mare proprietar de pământ e Țarul Rusiei, care are 2 milioane 850 de mii de hectare de pământ (un hectar cam un jugăr și trei șferturi). În proprietatea aceasta uriașă nu sunt socotite și pădurile. Cele mai mari proprietăți le are în Siberia de meazăzi, unde are întinderi cât o țară întregă.

Coroane eterne. Adânc întristată familie Tordășianu, în loc de cunună pe cociugul mult regretatului său văr Pompiliu St. Șuluțiu, decedat în Abrud, dăruiește 5 cor. la fondul Victor Tordășianu al „Azilului” pentru ocrotirea orfanilor și nepuțincoșilor Reuniunii române de înmormântare sibiene, iar 5 cor. la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români sibiieni.

Vânătoare de taur pe coperișul casei. Un taur, care era dus la măcelărie, a scăpat și s'a repezit pe scara cu trepte de fer făcută afară lângă o casă cu cinci rânduri din Londra (capitala Angliei). Cu ajutorul scării a ajuns până pe coperișul casei, unde a început să dărâme coșuri (hoarne) și zidul împrejmuitor. (Trebuie știut, că în orașele foarte mari, multe case au acoperișul lat ca o curte, pentruca lumea să-și poată uscă rufele acolo.) Nimeni nu cuteză să se urce la el, iar locuitorii casei se încuiaseră plini de groază în odăile lor. În sfârșit s'au suit mai mulți oameni înarmați pe acoperișele caselor vecine și de-acolo au început să tragă cu puștile în taur. Cele dintău gloanțe intrate în trupul taurului l-au făcut și mai nebun. Abia după ce l-au ciuruit de-a binele, a căzut mort la pământ. Acum nu-l puteau cobori. S'au pus însă și i-au tăiat capul și picioarele, iar trunchiul l-au aruncat din înălțime pe pardosala străzii.

O faptă urâtă. Țăranului Iuliu Heja din Chezdi-Oșorheiu i-a aruncat cineva, noaptea, o blană în curte. Lui Heja-băcsi i-a părut bine de bucata de lemn venită așa pe nimic — la oraș lemnele sunt scumpe — și s'a grăbit să o pună pe focul din vatră. Nici n'a început lemnul să ardă bine și a explodat, făcându-i cuptorul tot bucăți. Din norocire nu s'a întâmplat nici moarte, nici rănire de om. Cercetându-se, s'a aflat, că în lemn fusese vârat un cartuș încărcat, care a făcut explozie.

Un cias de miez de pâine. Un lucrător ciasornicar sărac din Italia a amestecat miez de pâine cu sare, a pus amestecul acesta într'o formă, ca să se întărească, apoi s'a apucat și a făcut un cias numai din miezul acesta.

Opinci de coaje de teiu. În mijlocul Rusiei, țăranii poartă opinci făcute din coaje de teiu, care e foarte vânoasă și trainică. O gazetă rusească spune, că în partea aceasta a Rusiei sunt preste 10 milioane de astfel de opinci. Urmarea e, că teii sunt pustii fără milă.

Un rămășag urmat de moarte. Din Viena vine o știre, care arată din nou, cum îi ia omului beutura mințile. Două calfe de meseriași, împreună cu niște prieteni ai lor, beuseră preste măsură într'o crăjmă. După ce se îmbătaseră bine, unul dintre prieteni zice, că el nu crede să fie om în stare să mănânce 15 sarvaladi (niște cârnați scurți, groși) unul după altul. Colovsky, una dintre calfe, zise, că el mănâncă, Lanik, cealaltă calfă, zicea, că nu. În sfârșit să rămășesc pe 25 de litri de bere. Colovsky mănâncă cei 15 sarvaladi, iar Lanik nu voia să plătească cei 25 litri de bere. Mănioși, ies amândoi în stradă și acolo încep să se bată. Lanik scoase un cuțit și-l implântă în tovarășul său, care căzu mort la pământ. Ucigașul a fost arestat.

Scumpirea pământului În Șetin, lângă Măcău, scaunul orfanal a scos în vânzare 76 de jugăre, moșia unui minor (nevârstnic). La licitație, țăranii de-acolo au oferit pe întrecute prețuri tot mai mari, așa că la urmă moșia a rămas proprietatea la șapte țărani din Șetin; cari au dat câte 3141 de coroane de jugăr. Și nu trebuie să uităm, că jugărul din Țara-Ungurească e numai de 1200 stângini pătrați, nu de 1600 ca la noi în Ardeal, așa că socotind după mărimea jugărului dela noi, un jugăr s'a vândut de fapt cu 4188 de coroane!

Cauza acestei scumpiri sunt banii din — America. O mulțime de locuitori din Șetin au emigrat la America și fiind oameni harnici au făcut bani frumoși, așa că de se scoate vre-o bucată de loc în vânzare, ei sunt gata să dea sumele cele mai mari, numai să poată pune mâna pe el.

Ucigașul tatălui său pentru o păreche de cisme. Feciorul țăranului Iohann Kladnig din Many (în partea apuseană a Ungariei) își tocnișe o păreche de cisme, fără să fi întrebat mai întâiu pe tatăl său, după cum s'ar fi convenit. Când a adus cismarul cismele, țăranul n'a vrut să le primească și a mai și muștrat pe fiul său. Acesta — se vede, că nu era în toate mințile — s'a infuriat și luând un cuțit l-a implântat în pieptul tatălui său, care a rămas mort pe loc. Ucigașul a fost arestat.

Prostii domnești. Prin Anglia și Franța doamnele mai tinere și domnișoarele domnilor celor mari, neavând ce lucra, țin la casă animale sălbatice, pe cari le îmblânzesc și cu cari însă chiar la plimbare. O Engleză avea doi lei de câte un an și jumătate, pe cari îi ținea într'o căsă. Într'o zi veni la ea fratele ei, un ofițer, care se duse să vadă și leii soru-sa. Unul dintre lei sări la el și-l sfărtecă așa de rău, încât bietul ofițer muri după zece zile. Leii trăiesc însă și acum și domnișoara se joacă cu ei...

Griji de copil. O copilă de aproape patru ani, a fost lăsată de mamă-sa, o lucrătoare în București, singură acasă. Ea a început să se joace la gura sobii scoțând cărbuni și aprinzând hârtii. Un cărbune i-a căzut însă pe rochiță, care s'a aprins. Fata a început să strige, la început de spaimă, apoi de durere, dar nimeni n'a auzit-o. Preste un cias vine mamă-sa acasă. Inzadar își smulgea părul, inzadar a chemat doctorul, căci copila murise din cauza arsurilor grele de pe mâni, picioare, dar mai ales de pe pantece.

„FOAIA POPORULUI”

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foale pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat este anume întocmit pentru trebuințele țăranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Re un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foia Poporului” preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Călimdarul de părete, care s'a trimis ca Dar de Crăciun taturor abonaților vechi ai foii noastre, — îl primesc și abonații cei noi, îndată după sosirea banilor pentru foale.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călimdarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prieteni

Cine câștigă la loteria de stat? Loteria de clase e o societate pe acțiuni, care a luat dela stat în arândă jocul de loterie plătind statului în fiecare an 2 milioane 662 de mii de coroane. Afară de aceea mai dă statului dări pe an aproape 250 mii de coroane. De aici se poate vedea, cât trebuie să câștige acționarii și cât trebuie să peardă ceice joacă la loterie, dacă societatea poate plăti atâta. Și într'adevăr, după bilanțul (socoteala) de pe anul 1911, societății i-a rămas un câștig curat de 1 milion 332 mii de coroane.

O judecată nedreaptă. Un Jidan din Budapesta luase nu tocmai de mult de nevastă o Jidancă rea de gură, care-l cicălea de dimineața până sara. Asta ar fi fost, ce ar fi fost, dar după vre-o câteva săptămâni de căsnicie vișoroasă, scumpa lănevestă începă să-i arunce când un pahar, când un cuțit, când chiar câte un blid în cap. A răbdat și astea vre-o câteva săptămâni, până ce perzându-și răbdarea, o isbi cu o sărăriță în cap, de-i făcă o gaură cât gura ei cea rea. Scorpla l-a dat în judecată și fiindcă rana era primejdioasă, Jidanul a fost condamnat la patru luni închisoare. Întrebat, de e mulțumit cu judecata, cel condamnat a răspuns, că da, de i-se vor scădea din pedeapsă cele două luni, că trăit cu nevasta, căci acelea au fost mai iad decât temnița. Judecătorul i-a răspuns că nu se poate. Atunci Jidanul a declarat, că face apel.

O mare de trestie în flacări. Trestia cea multă, care se află pe lângă Iul Neusiedler (Fertő) din Ungaria apuseană, s'a aprins și a ars zile întregi, fără ca să poată fi stinsă.

Potop de bani. Dieta din Budapesta a votat nu de mult o lege, prin care a hotărât să bată piese (bucăți) nouă-de-argint în valoare de 30 de milioane de coroane (adecă treizeci de mii de mii). Se înțelege, că nici coroanele cele nouă nu vor fi de argint curat, căci atunci s'ar tocă prea ușor, ci din o mie de părți 835 vor fi argint și 165 de părți aramă. Dintr'un chilogram din aliagiul (amestecul) acesta se vor bate 100 de bucăți de câte 2 cor., așa că o monetă de două coroane va avea o greutate de 10 grame. Pe o parte a monetei va fi chipul Împăratului, pe cealaltă parte coroana ungară sprijinită de doi îngeri cu aripi întinse. Marginea piesei e netedă și are în ea săpată vorbele „Bizalmam az ősi érényben”.

Tot prin legea aceasta se mai hotărăște, că de-aici înainte orice negustor sau meseriaș, care va mai face socoteală cu fiorini și creițari, și nu cu coroane și bani, să fie pedepsit cu o amendă până la 200 coroane.

Dorim cetitorilor nostri cât mai multe piese de-acesta nouă.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur' este *Restaurantul Brote*, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Dunărea se revarsă. Pornindu-se a-pele dela munți, Dunărea cea mare a început în România să-și reverse apele preste maluri, mai ales, că pe alocurea le umflă sloi uriași de ghiață. Pe alocurea au eșit soldații pioneri, cari sparg cu dinamită ghița, ca să pornească. Până acum au fost inecate puține sâmnături, mai ales în județul Ialomița.

Hârtii nouă de câte 100 coroane. Constatându-se, că bancnotele (hârțiile) de câte 100 coroane se pot falsifica ușor, banca austro-ungară a hotărât să le adune și să tipărească altele.

Cum e iarna în Bănat? Din Orșova primim următorul raport: Iarna pe aici și-a arătat coștii ca și prin alte locuri. Din 1 până în 25 Ianuarie st. n. a fost ger sec și simțitor — sus stele, jos stele, vai săracă piele; dar steleleul hăl mai mare, face gaură 'n spinare! — Nenorociri au avut loc dincolo de Dunăre în Serbia, unde postilionul (poștașul) ce a plecat din Cladova spre Techia (dincolo de Orșova) a fost aflat înghețat în căruț, pe drum lângă o prăpastie, unde caii să opriseră, bag-samă și ei își așteptau sfârșitul. Din 26 Ianuarie până la 6 Februarie a fost vreme schimbăcioasă: când zăpadă până în grumazi cu ger, când ploaie și moale. Sâmbătă, în 10 Februarie n., fiind vreme mestecată, ploaie și soare, după amezzi pe la 4 oare un curcubeu frumos s'a întins preste Orșova dinspre Nord spre Meazăzi către munții Sârbiei. — Ghița cea puternică ce să oprise în strămtorile Căzanelor (la comunele Plavișevia și Dubova) în urma creșterii grabnice a apei, a fost umflată, iar în nopțile din 8 și 9 Februarie n. curățită de pe Dunăre, prin urmare publicul nostru n'a avut noroc a vedea interesanta priveliște ce se produce cu ocaziunea plecării gheții.

Coresp.

Contrabandiști de vite. Tribunalul din Brașov a condamnat șapte țărani români, toți oameni cu stare, la închisoare între 6 și 18 luni, pentru că au fost dovediți, că cumpărau vite din România și le aduceau fără să plătească vama la noi. Făceau adecă contrabanda de vite.

Gerul din Anglia. Asupra Angliei, — după cum s'a vestit în zilele trecute, — s'a lăsat un ger așa de mare, încât au venit chiar și paseri dela Polul de Nord al pământului. Paserile acestea mor la noi chiar și iarna, așa de puțin pot suferi un aier mai domol. În Londra au înghețat toate legumele, laptele adus la oraș sosește în forma de bulgări mari de ghiață. Apa din țevile (apaductul), pe cari vine în Londra, a înghețat, așa că locuitorii trebuie să adune zăpadă și să o topească la foc.

Ultime știri.

Pentru apărarea bisericii și limbei românești.

În Nr. 4 și 5 ai foaiei noastre am spus, că cărmuitorii noștri șoviniști își bat capul, cum ar putea să ne spargă și biserica noastră românească? Ei au ajuns adecă la părerea, că se înființeze deocamdată o episcopie greco-catolică ungrească, căreia să-i urmeze apoi o episcopie ungrească greco-orientală.

Dar tocmai cele întâmplare la Oradea, ne-au arătat din nou cât de mari iubitori ai deaproapelui sunt ei.

Pentru a se sfătui ce este de făcut, vlădicii români greco-catolici au convocat pe Sâmbăta trecută o conferință la Blaj. La aceasta conferință au luat parte frunțași din toate părțile mitropoliei greco-catolice. Iată numele participanților: Excelența Sa Mitropolitul Mihali, Episcopii Dr. Demetru Radu dela Oradea și Dr. Vasile Hossu dela Lugoj, membrii Capitlului Mitropolitan, apoi din arhidieceză protopopii Iuliu Nistor, (Murăș), Stefan Sandor, (Odorheiu), Artemiu Boer, (Treiscaune) și Ilie Câmpian, (Giurgeu). Din dieceza de Oradea Dr. Cornel Bulcu, protopopii: Romul Marchiș, (Sătmăr), G. Șuta, (Borlești). Din dieceza de Lugoj: Ioan Boroș, Dr. Iacob Radu, canonici, protopopii: Dr. Laurian Luca, Dr. Traian Frenț, Ioan Pop. Din dieceza de Gherla: prepozitul Ioan Georgiu, Dr. Octavian Domide, canonic, protopopii: Simion Anderco (Seini) și Alexiu Berinde. Apoi membrii mireni d-nii: George Pop de Băsești, Ioan Mezei, Dr. Coriolan Pop, Dr. a Cosmuța, Francisc Hossu Longin, Dr. Isidor Pop, Teodor Mihali, Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Iuliu Maniu.

Sub prezidenția Mitropolitului Mihali s'au desbătut multe afaceri, luându-se hotăriri de mare însemnătate. (E vorba, că prin înființarea unei episcopii ungrești greco-catolice s'ar rupe vr'o 120 de parohii dela mitropolia românească).

Conferența a hotărât ca Prea Sfinția Sa Mitropolitul Mihali dimpreună cu ceilalți episcopi, să facă toți pașii de lipsă, pentru ca drepturile bisericii române greco-catolice, — cari drepturi sunt garantate atât prin papa dela Roma cât și prin legile țării — să rămână neatinse. Iar vlădicii vor avea să arete la Roma cum stau aici lucrurile, amintind totodată și despre urmările rele, ce s'ar putea întâmpla, dacă drepturile bisericii române greco-catolice s'ar călea cu puterea.

După cum se vestește mai nou, Episcopul Radu se pregătește de drum, spre a pleca la Roma în zilele viitoare. Aceasta călătorie e o urmare a hotăririlor luate în conferința dela Blaj.

Frământările și luptele Românilor iau întinderi tot mai mari. Se mișcă poporul — dela vlădică până la opincă....

Achrenthal mort.

Contele Achrenthal din Viena, ministrul de externe al împărăției noastre, prieten mare al guvernelor ungrești, prin urmare răuvoitorul nostru, a murit. În locul lui, Împăratul a numit pe contele Leopold Berchtold.

Înmormântarea lui Achrenthal a avut loc azi, Joi. Deputații din dieta ungară, — vezi Doamne, în semn de jale după fostul lor prieten, — n'au ținut ședință. (Dar n'a fost nici o pagubă de ședința neținută? Și așa ei numai se ceartă în dietă. Acum iar îl amenință pe Hedervary, că vor începe gălăgia cu vorbiri lungi și larmă în dietă. Poate că la urma urmelor tot se va sătura și Hedervary de astfel de deputați și îi va trimite acasă, lăsând să se facă alegeri nouă.)

Foaia Poporului de pe anii 1907, 1908 și 1909 se cumpără, dacă nu lipsește nimic din ea și e curată. Doritorii de-a-o vinde să se adreseze cât mai curând la Administrația Foli Poporului.

ECONOMIE

Știri economice.

Al 23-lea târg periodic de vite coperute și de prăsilă, subvenționat de stat și de comitat, se va ținea în Sibiiu la 1 și 2 Aprilie st. n. 1912 și va fi împreună cu distribuire de premii și diplome de laude.

Impărțire de semințe. Cu scop de a înlesni economilor noștri cultura nutrețurilor măiestrite, subscrisul comitet a luat hotărârea a împărți (distribui) în primăvara unului de față între membrii Reuniunii noastre în mod gratuit (de cinste) semințe de trifoiu, de napi de nutreț și de lăternă.

Doritorii de a se îndeletnici cu cultura plantelor amintite să se adreseze către subscrisul comitet cel mai târziu până la 10 Martie n. c.

Membrii împărășiți în anii trecuți cu semințe de tot soiul sunt rugați cu frățescă dragoste să binevoiască a ne face raport cât mai amănunțit despre modul de purcedere la cultura lor și despre rezultatul recoltei. Datele de interes ce le vom primi, le vom folosi cu plăcere în raportul nostru general pro 1911. Sibiiu, 17 Febr. n. 1912. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

Pantaleon Lucaș, Victor Tordășianu, prez. secretar.

Venitul căilor ferate din Ungaria a fost în cele dintâi 11 luni ale anului 1911 cu preste 30 milioane și jumătate mai mare ca în acelaș timp din anul 1910. Și cu toate acestea, guvernul vrea să mărească taxele de călătorie pe calea ferată.

Obștiile (tovărășiile) țărănești din România au luat cu arândă preste 700 mii de jugăre, plătind pentru ele o arândă de 11 milioane lej pe an. Iată, ce pot tovrășiile țărănești!

Recolta grâului în Argentina. Înainte de Crăciun a fost seceratul în Argentina, o țară mare în America-de-Sud (meazăzi), unde se cultivă foarte mult grâu. Dar s'au pornit niște ploi mari, cari au culcat grâul, iar cel secerat a fost în parte stricat. Drumurile au fost desfundate. Toate acestea au contribuit, că pe alocurea nu s'a scos nici a patra parte din aceea ce se așteptă. Urmarea e, că Americanii aceea nu ne pot face concurență așa de mare, de aceea și prețul grâului nostru se va mai urca, în curând.

Sfaturi.

Cel mai bun timp pentru tăierea copacilor, al căror lemn vrem să-l întrebuițăm pentru lucru, e luna lui Decemvrie. S'au tăiat patru copaci deopotrivă de sănătoși și de mari, unul în Decemvrie, al doilea în Ianuarie, al treilea în Faur și al patrulea în Martie. Lemnul folosit dela cel tăiat în Decemvrie eră după 16 ani tot sănătos, pe când cel tăiat în Martie, eră după 3 ani sfrmicios.

Vase cu vin golite în parte. Pentru a feri vinul de-a se strică venind în atingere cu aierul, și anume în vasele, din cari vinul se bea sau se vinde cu incetul, se poate acoperi suprafața vinului din butoiu cu o pătură de untdelemn foarte curat, socotind un litru la un butoiu de 25 de vedre.

A apărut

Călinarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călinarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbăților noștri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, *colorată*, care poate fi podoaba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călinarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii așezate făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călinarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călindar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru *învățătură și petrecere*.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea *despre poștă și telegraf* astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât *după luni*, cât și *după comune*. (Târgurile după comune poartă și *însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai*, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnii O. Goga (Doina), I. U. Soriciu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împestrițescă paginile. Frumoasă e poezia *La horă* de colaboratoarea noastră, doamna *Maria din Ocna*, precum și *Cântecul Țăranului*. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, acești răpădași de legea noastră strămoșescă. Dintre bucăți mai amintim: *Asociațiunea*, *Aurel Vlaicu*, *Dr. Iuliu Maniu*, *Iacob Mușășan* (cu fotografiile lor), o povestire *Președinții Asociațiunii*, biografia d-lor *Cosma*, *Andrieu Bârseanu*, *Vasile Suciu*, frumoasă *Voia Domnului* de Mihail Sadoveanu, *Otrava beuturii*, *Școala de industrie din Sibiu* cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinul cititorilor călindarului *Advocatul popular*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri

și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestre, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimi-

circă) testamentului, Impărțeala, Prima-rea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Di *Petrea Dascălul* dă versuri drăguțe pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călinar. La sfârșitul Călindarului di *Petru O. Orlățanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat *Călinar al Poporului*. Cetiți-l și vă veți convinge!

Călinarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde *numai literatură de cetit* preste 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urcă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de 20 cr. (40 bani) exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai *capătă două călindare pe deasupra* și se trimite toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le *capătă cu 14 cr. (28 bani)*, dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar *trebuie să plătească și poșta* la primire.

Banii trebuie trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Febr. căl. vechiu 1912. Dar trebuie trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 14 cr. acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelora cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăți și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

„Călinarul Minervei“ pe anul 1912 a apărut. E foarte frumos ilustrat și redactat cu îngrijire, având un cuprins bogat și variat. Prețul Cor. 1.25, iar 10 bani deosebit pentru porto. De vânzare la Librăria „Foi Poporului“.

„Foia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foil, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cisădiei Nr. 36.

Poșta Redacției.

Un parohian. E atâtă îngrămădeală de tot felul de material pentru foaie, încât multor corespondențe nu le putem face loc momentan, ci numai după rând. Din cauza aceasta suntem siliți a scrie și preface multe articole, corespondențe și știri, ce ni se trimit

Văd. Eleonora Boca în N. Acum mai tipărim a doua oară partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ dela început. Rând pe rând se trimit la toți, cari ni-l cer. Rugăm pe toți cei ce ne-au scris, a lua la cunoștință acest răspuns, de oarece nu putem răspunde la fiecare deosebit.

I. C. în P. Desigur, că și D-Voastră vă puteți spune părerea la scrisoarea respectivă a colaboratorului nostru Ohimu. Nu face nimic, că nu fi sunteți nepot. Asta se poate chiar spune în scrisoare. (Titulatura de unchiu sau unchiag se dă doar ori-cărui om mai în etate, fără a fi neamuri de sânge). Lucrul de căpetenie e să scrie cât se poate de scurt și cuprinzător, — ceea ce interesează păturile mari ale poporului, — iar nu lucruri mărunto, descrise grozav de pe larg, cum fac mulți de-ai noștri.

Țănad În numărul viitor credem, că vom putea face loc raportului trimis.

Abonatul 5006. Cu cele scriso de Dumniata ne vom ocupa în curând mai pe larg.

Domnișoara absolventă a unei școli civile, care a publicat inseratul în „Foaie“, o rugăm a veni la administrația „Foi Poporului“ sau a ne scrie adresa ei mai deaproape.

Doamna, care a publicat inseratul *O nonomă*, — acelaș lucru.

G. V. în Oroiu de C. Poți să dai în judecată pe acela la care i-ai dat banii, iar el nu i-a dat acolo unde trebuia, și nici nu s'a îngrijit că co-a făcut al doilea cu banii

T. Morariu, Bremerhaven, Germania. Călinarul s'a trimis, dar romanul „Cu Paloșul“ nu se află tipărit în carte. Banii ceiaștați s'au scotit la abonament. Ești plătit până la 1 Martie 1912.

Veronica Dragoș în N. Călinarul s'a trimis Broșura Nr. 7 în curând, acum se tipărește *N. G. în S.* Abonamentele primate *cu mulțumită* Călinarul s'a trimis.

Pavel Bunca în M. După primirea banilor vom trimite îndată călindarul. Până acum n'am primit nimic.

Scriidon Hieronim în B. Numerele cu romanul s'au trimis

Iosif Drăgă în Sebeșel. De nici foaie merge regulat, dar pe adresa veche, cu poșta ultimă *Nagyabony*. Poate asta e cauza neprimirii. Acum am căutat din nou și am aflat că în comuna D-Vonștă s'a făcut poștă, D-Ta de ce nu ne scrii asta? Adresa s'a schimbat.

I. M. în Ocna Dejului. S'a regulat și trimis totul conform dorinței. Vă rugăm a ne aviza de primire.

Flore Lupu în H. Pentru cele dorite scrie dlui Victor Tordășianu, secretarul Reuniunii agricole în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

Vasilica. Scrisoarea D-Tale, adresată unchiului Chimu, va apărea într-unul din numărul viitor.

Celorce comandă Călinarul Poporului le atragem atențiunea, ca să cetească bine condițiunile de vânzare dela pagina 10 a foil. Numai pe lângă acele condiții putem trimite călindare. Aci amintim din nou, că mai puțin de 10 exemplare nu putem trimite, decât dacă sunt plătite înainte, altcum costă prea mult poșta. De pildă: unul, două sau până la 5 călindare, plătite înainte, se pot trimite pe poștă cu numai de 5 bani pentru fiecare exemplar. Dela 5 exemplare în sus trebuie făcut pachet. Iar pentru pachete dela 1—5 chilo costă poșta 72 bani. Sau dacă cere cineva unul sau două călindare, ca să le plătească când le scoate dela poștă, încă trebuie făcut pachet. Acesta costă — până la 1 chilo — 55 bani, aproape cât și călindarele.

Rugăm din nou pe cei ce abonează foaia, ca să-și scrie adresa cât să poată de lămurit. Descurcarea adreselor rele și nelămurite ne răpește grozav de multă vreme, iar la urmă tot nu putem ști cum îl chiamă pe cutare sau cutare. Urmarea este apoi, că trimitem foaia cam pe găcite sau că se schimonosesc numele fără voia cuiva. De aceea Vă rugăm, a scrie totdeauna cât se poate de descurcat. Prin aceasta să încunjură neplăceri pe o parte sau alta.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Cum se poate curăți sângele?

Un scriitor de medicină, Dr. W. Teschen, zice: „Cui îi circula ușor sângele prin vine, acela de regulă e sănătos trupește și sufletește, acela se simte fericit, pentru că sănătatea are ca rezultat viață și voie de lucru“

In caz contrar, când sângele circula greu prin organism, omul trebuie să fie bolnav atât trupește cât și sufletește, oșosit, fără poftă de viață și lucru. Acesta e în adevăr fapt care își are urmările lui.

Noi știm, că omul normal în aer mult de oxigen revine pe deplin, simte deosebită energie și putere, iar apetitul crește în proporție cu prestarea lucrului.

Oxigenul îl respirăm prin plămâni. Tot sângele se strecură prin plămâni și prin această se umple cu oxigen, pentru că sângele normal conține e, chemice astfel compus, că oxigenul se nisucește să se împreună cu el.

Fiind sângele sănătos, el nu poate primi destul oxigen; lipsind oxigenul, organismul nu poate prelucra din destul stofele nutritive: între astfel de împrejurări în loc de căldură și putere de viață, stofele nutritive numai îngreunează sângele și ori-ce mistuire, prin ceea ce se produce seamă de boale, îndeosebi boale cari împiedică o mistuire cum se cade și circulația sângelui regulată. Între acestea sunt: lipsa de apetit, mistuirea rea, nervositate, aglomerare de sânge în cap, lipsă de energie și insomnie, dureri de spinare, gicht, reumatism galbinar, îngrășare, lipsă de sânge, cele mai multe boale de piele, dureri de fiere și ficat, dureri de inimă, boala apei, boala de rîncăși, dureri în oase, hemoroide, astma, ologiri, dureri de cap, picioare reci, catar, aprinderea organelor de respirație și de mistuire, precum și alte multe boale.

Intr'un astfel de caz nu are nici un înțeles a vindeca numai boala, ci trebuie curățit sângele întreg, e de lipsă o reinnoire fundamentală a sângelui.

Cine pricepe aceasta, acela se va convinge ușor, de ce cu renumitul mijloc de sânge „Renascin“ a lui Dr. Schröder se pot obține succes atît de excelente. Așa scrie de exemplu o mamă dela scaldă Reinerz:

Vă fac cunoscut că eu de 6 zile folosesc mijlocul pentru sânge „Renascin“ cu succes bun. De trei ani sufer de dorero ușoară de plămâni, iar în timpul din urmă am suferit de lipsă de apetit și totală nervositate, care s'a arătat mai ales prin somn neliniștit și mare oboseală, aceasta în zilele din urmă s'au micșorat.

Gertrud Quandt

Domnul H. Zimpel din Borna se exprimă în același fel, el scrie:

Ea nu pot trece cu vederea că eu nu vă exprim cea mai mare mulțumită pentru trimiterea de probă și gratis a cutiei ou mijlocul pentru sânge „Renascin“ precum și pentru a doua trimitere pe bani. Ea le-am folosit conform ordinațiilor date și am obținut un succes deosebit. Nu numai neajunsurile cari s'au produs din cauza nervilor slabi, ca treseritori etc. ci și seau greu, oboseală și ori-ce rivnă de a face ceva, ba ce e mai mult m'au surprins, că — suferind și de dorero de dinți — după ce am folosit „Renascin“-ul pentru nutrirea sângelui, unflăturile gingivilor au dispărut cu totul. Pe scurt circulațiunea sângelui care e baza sănătății, au fost așa de bine întărită încât aproape nu o se mai micșoreze. În urma acestora recomand ori-cui acest mijloc bun pentru boalele susnumite.

Astfel de recomandări stau la dispoziție cu mîile:

Că aici e vorba de un adevărat mijloc bun, se poate vedea și de acolo că pentru bunul succes se garantează și să trimitte ori cui o probă gratis.

E de ajuns a te provoca la cele scrise aici și a cere prin o carte postală dela Dr. med. Schröder G. m. b. H., Berlin 35, Postfach B-7, o dosă de probă din „Renascin“ pentru nutrirea sângelui, care se trimite îndată ori-cui gratis. Deasemenea se trimite și o carticică, care dă explicațiuni asupra deosebitelor boale. Și cartea aceasta se capătă fără spese. Nu trebuie să se trimită bani ci numai adresa exactă și aceasta e de ajun.

Cassa de păstrare în Mercurea societate pe acții.

Primește la filiala sa din **Albă-lulia depuneri spre fructificare** până la 5,000 C. cu 5% de la aceasta sumă în sus cu 5¹/₂%. Depunerile se capitalizează de două ori la an. Darea de camete o plătește institutul.

Acoarjă împrumuturi pe intabulare cu 7%, pe chizeși cu 8%.

Mijlocește asigurări de viață și face la banca generală de asigurare română din Sibiu.

Localul filialei e în strada **Vinului Nr. 1** (alvinezi utca 1 szám) în casa D-lui Publiu Rozor, vămaș, lângă tirma Misselbacher. **Direcțiunea**

Unul sau doi tineri

absolvenți de 1—2 gimnaziale sau reale, se primesc ca practicanți sub condiții favorabile în prăvălia lui **Stan Stefla Guran** în *Süllye* (Szélessya, com. Szehen). 444 3—6

O casă

nouă, parter, consistență din 2 odăi și culină, curte, grădinișă, apeduct etc. e de **vânzare**. Casa se afla în Sibiu, strada Wachsmann 45—47 (Conrad-wiese). A se adresa acolo

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt citite de mil de persoane de pretinzență, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singuratic sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 20 Februarie st. n.:

	Cor. 18,40 până 18,20 de boctollari	
Îrân	13,—	14,—
Alcăd	10,60	11,40
Dră	6,80	7,60
Pucurus	11,40	12,—
Cartofi	3,—	3,50
Pașole	17,—	18,—
Făină Nr. 8	36,60	36,80 la 100 chilo-
„ „ 4	35,80	35,60
„ „ 5	34,60	34,60
Mălină	160,—	162,—
Omăcar de porc	160,—	162,—
Șau brut	36,—	39,—
Șau de lumina	80,—	88,—
Șau de lumina toptă	104,—	104,—
Șigun	66,—	66,—
Fă	4,40	6,80
Lămă de foc neplătită	8,—	9,— la met. cub
„ „ plătite	7,70	8,20
Șpiră rădănat	2,25	2,30 la litru
Șpiră ordinar	2,20	2,28
Carne de vită pentru supă Cor.	1,40 până 2,—	la chilo-
„ „ friptură	1,80	2,—
„ „ vită	1,30	2,—
„ „ porc	1,20	1,88
Ună, 10 bucăți	1,—	1,—
Ună pătrăr de miel	1,60	3,0
Jarnă de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA în 21 Februarie st. n.:

	Cor. 11,65 până 11,82 la 50 chilo-	
Îrân de Tsa 78 chilo	11,82	11,97
„ „ 79	11,80	12,07
„ „ 80	10,30	10,55
Șeară	10,—	10,80
Dră	10,10	10,50
Dră	9,25	9,30
Jescare de porc Cor. 172,— până 170,—	la 100 chilo-	
Șădară	148,—	168,—
Șădară de internă C. 146,— până 180,—	la 100 chilo-	
„ „ triflor	116,—	148,—
Porci la rășniță pentru untură C. 1,60 până 1,67	la chilo-	
„ „ carne	1,60	1,80
Șir	—,—	—,—

Prețul banilor în 21 Februarie n.

	Cor.	vânzare
Salbeal	11,28	11,88
100 Lei, hârtie	94,80	95,20
100 Lei, argint	98,—	94,80
Libre turcești, aur	21,45	21,05
Libre sterlingi englezești	23,90	24,10
100 marce, aur	117,30	117,70
100 hârtie	117,30	117,70
Napoleon	19,04	19,15
100 Ruble rusești, hârtie	258,—	255,—
100 „ argint	242,—	245,—

Un învățăcel

se primește imediat, în prăvălia mea mixtă. Condiții favorabile. Dola competenți să recere știință și o școală mai bună și să fie din familie bună. Doritorii să se adreseze la **Ioan Miclea**, comerciant în **Agnita** (Szentágota)

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 165.

Postaparcasa ung. 29,849.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

Târgurile de țară:(Ziua târgurilor o după *calendarul vechi*).

11 Februarie: Borșea, Chichinda mare, Crișpatac, Halmagiu mare, Mercurea, Rodna veche, Sereda Murășului, Sic, Cristurul Săcușesc, Turda, Zeteleacă.

12 Februarie: Bistrița, Zarand.

13 Februarie: Carțfalău, Sighetul Marmației.

14 Februarie: Drăguș.

15 Februarie: Dej, Aleșd, Făget.

16 Februarie: Becicherecul-mare, Medias.

17 Februarie: Bruiu, Dicio-Sân-Mărtin, Drașu, Lechința, Zlagna.

19 Februarie: Beba veche, Bichiș-Ciaba, Comloș (Bănat), Veneția de jos.

20 Februarie: Abrud, Bălăușeri, Cincu mare.

21 Februarie: Alămor, Ferihaz.

22 Februarie: Seps-Sân-Georgiu, Zău.

23 Februarie: Someuta mare.

25 Februarie: Petriș.

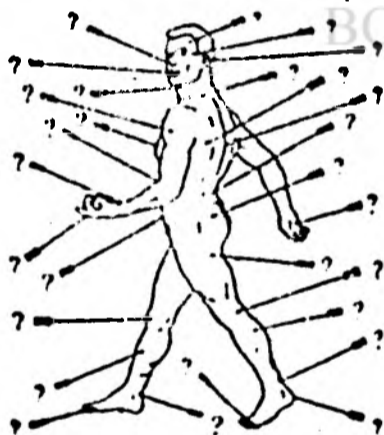
26 Februarie: Budapesta, Cianadul Sărbesc și neașesc, Dalboșet, Ghioma, Ghioroc, Keskemét.

27 Februarie: Baia mare, Vințul do sus.

28 Februarie: Malancrav (Almakerek), Cluj, Hadad, Harocherec, Olafalau mare.

Te doare ceva?

Atunci folosește „Fluidul Elsa” și „Pilulele Elsa” de la apotecarul de curte E. V. Feller în Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

I. Renumitul „Fluidul Elsa” al lui Feller o, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spuro), slăbire de nervi, junghiiuri în coastă, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțeală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa al lui Feller o folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, oă lumea f. lăsește cu efect distins și sigur Pilulele-Rhabarber de mână al lui Feller, contra durerilor de stomac, sgirciuri, lipsii de poftă, arsuri de fiere, greață, amețelă, rigăeli, hamoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adreăm acurat așa:

Eugen V. Feller, apotecar de curte în Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț, cu 4%, pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii 201 16 -20
pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități
pe obligațiuni cu cavenți
ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).
Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adevă cumpără și vinde ori-co fel de monede străine cu curaul zilei. **Direcțiunea.****PRIMUL ATELIER DE MAȘINI
în OCNA-SIBIULUI**

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mîrit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**. Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătīt, precum și apeducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru edificii, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 1-

Deschidere de prăvălie Aduc la cunoștința Onoratului Public, că mi-am deschis în **SIBIU**, strada Gropii Nr. 18, o**prăvălie de franzelărie,**

rugându-mă de sprijinul binevoitor al Onoratului Public, aduc la cunoștință, că pot să coc tot felul de pâne albă, jimbla, chiflii precum și pâne albă de casă foarte gustoasă. Pregătesc la comanda tot felul de colaci într'un chip ineprogabil.

Pâne străină prime-c la copt în sic care zi dimineața la 9 oare.

Tot aci se primește și un învățacel.

Cu toată stima

IOAN SIMTION

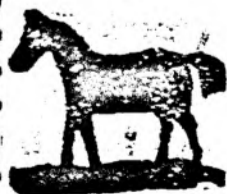
franzelar în Sibiu, strada Gropii Nr. 18.

489 3-3

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie**ORENDT G. & FEIRI W.**

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în deposit. 62 30-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuesc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

440 1-3

Doi tineri.

În prăvălia de manufactură, ferărie și băcănie a subscrișului să primesc pe lângă condițiuni favorabile 2 tineri cu 1 sau 2 clase gimnaziale sau reale. Respectivii să fie din familie bună. Se recere să știe limba germană sau maghiară.

Doștorii să se adresa la firma **Nicolae Răchitan** în Săciori (Szászcsör).

Loc deschis.

Consilierul **Prof Stiller**, directorul spitalului comunei israelite din Budapesta, scrie: In toate cazurile, la cari eu am avut lipsă a folosi un mijloc purgativ moale și sigur, care să crușă stomahul, am întrebuințat de ani de zile aproape numai apa naturală amară **Franz Josef**. Se capătă în apotece și prăvălii de ape minerale.

Cement de Beocsin

se află ieftin de vânzare în Sibiu, Bahnhofplatz Nr. 1. (lângă gară). 469 1-1.

O fetiță

de 15 ani dorește a intra într-o casă bună, ca ajutor lângă copiii sau în familie. Respectiva fetiță în-a e din familie bună, fiică de preot, dar orfană. A se adresa la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns a se adăuga marcă de 10 bani. 473 1-

Nu uita

stimata celor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat ceit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai ceit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuți și D-Ta la răspândirea și lămurirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Articli de post!

Pentru comercianții!

Marmelade de mere

excelente, în butoiege de câte 1 hectolitru și o jumătate de hectolitru, cu prețul de Cor. 60—100 chilogramme bruto-neto, la stațiunea Seicamare (Nagyselek) recomandă și servește bucuros și cu mișt. 469 1-2

HEINRICH WAGNER

proprietar de moșie în Bula (Bólya).

Fân de vânzare

de calitate primă și cu preț convenabil, cam la 30 cară, — se află în Zlatna (comitatul Albei inferioare), aproape de gară.

Doritorii de a avea fân să se adreseze economului **Simion Pătrânger** în Zlatna (Zalatna, Alsóférbém.) 456 2-2

IOAN ZEGREAN

măestru diplomat de pardosale și de țimentuit cu beton

BISTRIÇA, str. Ungurească Nr. 39

aduce la cunoștință, că face lucruri de pardosale și de țiment, pe lângă prețuri foarte moderate. 474 1-26

Socomobil de benzin

putere de 8 cai, fabricat Langen & Wolf, 900 mm, castenul de îmblătit fabricat Hofher & Schrantz, abia de 4 ani în funcțiune, de aceea încă foarte bun, **se vinde** ieftin. Amănunte dă Ioan Schieb, Sibiu, Hotel Bonfert. 485 2-

Sănătoasă

rămâne orice curte în care la nutremânt se folosește **MASTIN**. Până astăzi mijlocul de îngrijire a lui Dr. v. Trakoczy este primul. Produce animale sănătoase, grele și frumoase. Se capătă în orice prăvălie sau prin poșta dela producător: Apotecar Trakoczy în Laibach, Austria 5 pachete Cor. 3.50 franco.

Pământ de vânzare.

În Sibiu, strada Șurii-mici (Kleinscheuerstrasse) se află de vânzare un pământ potrivit pentru zidit. Mărimea este 585 stângini cvadrași. Prețul 4 coroane pe stângin. A se adresa în Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3-a. 408 2-3

Spre binevoitoare atențiune!

Sub-crisul aduc la cunoștința onoratului public care zidește, că eu primesc spre executare tot felul de lucrări de zidărie și bătășit precum și reparaturi. 420 4-6

Michael Huber

măestru zidar și bătăș diplomat
Sibiu, Schlachthausgasse Nr. 18.

Cărbuni dela Lupeni!

(Lupényer Nusskoks)

excelenți pentru ateliere de lăcătuși și covaci, precum și încălzitul locuințelor, recomandă cu prețuri foarte ieftine 468 1-10

EDUARD ZIMMERMANN

Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) 14.
TELEFON Nr. 230.

În deposit de vânzare la IOSEF ZIMMERMANN, Sibiu, strada Ocnei (Burgergasse).

Theodor Popescu

Sibiu, Piața mică 14

ofer onor. public român din loc și jur diferite articole între cari

cravate, cămăși, gulere
cel mai nou facon etc.

Prețuri convenabile! Serviciu prompt și culant!

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghețe!

4 părechi de ghețe numai pentru Cor. 8 —

Pentru încetarea de plată a mai multor fabricuri mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. De aceea cu vând ori și cui 2 părechi de ghețe cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galofate, cu capă, cu talpa bătută tare ca cale, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6 50. Expedare cu ramburs. 12 22 —

C. GRÖNER, export de ghețe, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimaților mei mușterii, că fost-mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decembrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gusterfel Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liverez deasemenea tot felul de pâine, franzele etc.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul seu sprijin, semnez
Sibiu, în Decembrie 1911.

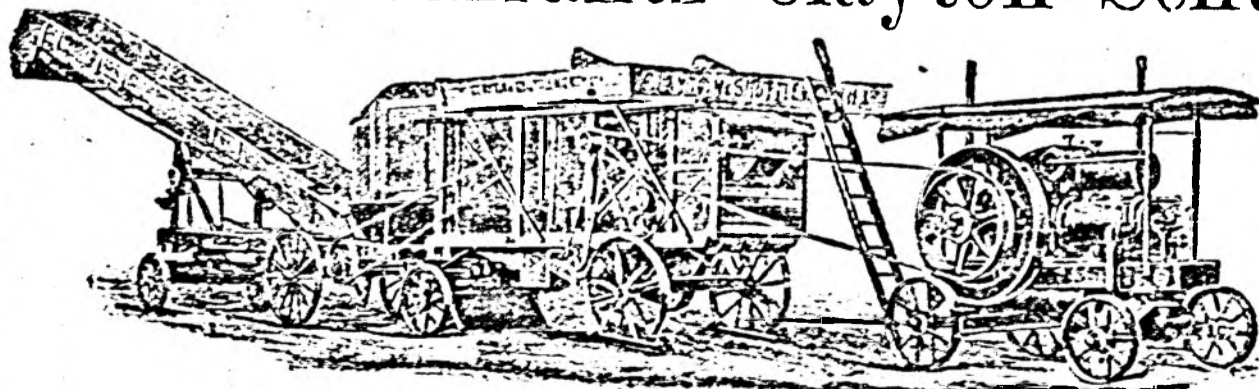
Cu toată stima

PETRU MOGA

BRD 11-

Fabrica de mașini economice și turnătorie de fer 453 1-

Hofherr-Schrantz-Clayton-Schuttleworth

Garnituri de
mașini de îmblătit
cu benzin
și cu vapor.

Reprezentanță și depozit la **CAROL F. JICKELI** în Sibiu și în Alba-Iulia.

De vânzare.

Fabrica de apă gazoasă (Sodă) și **limonadă** a subscrisului e **de vânzare.** Mașinile (pentru acid carbonic fluid) sunt moderne și în stare bună (de 7 ani); asemenea sifoanele (peste 1000 sistem Lamprecht), sticlele pentru limonadă, acareturile vasele lăzile etc.

Prețul e foarte scăzut. 447 3-8
 Detalii în persoană.

D. BANCIU
 farmacist în *Saliște* (Szelistye, Szebenm.).

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găcituri, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poezii populare și povești, greblete și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Ciurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poștă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Birou de Informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de Informații și 24 54-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și mai, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La avis aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

57 57-

de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 48-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramfoane, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și trimiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ Insoțire economică Elisabetopol (Erzsébetváros K s-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soivri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul“ Elisabetopol Erzsébetváros

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane.**

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

Români replantați-vă vile cu altoi dela firma Română.

Români, Trinitați bășii la cursul practic de altoit.

Toate în lume se scumpesc!

panea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele escutate în atelierul lui

Vasilie Ban în „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se iestinesc 161 41 -

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos china. De aceea el poate lăsa păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumneasa deschis până la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapițerie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi. Orice comandă se efectuează prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 333 17-

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stima

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz

Magazinul de făină

a lui

Petru Moga

SIBIU, strada Gușteritei Nr. 81
(aproape de gară)

și [397] 9-

SIBIU, strada Sării Nr. 23.

recomandă pe sfintele sărbători

Făină foarte bună și mai ieftină ca ori unde.

Vând și cu sacul comercianților, pe lângă preț redus.

Rugându-mă de cercetare, semnez

Cu toată stima

PETRU MOGA

franzelar și negustor de făinuri.

Mărcă de scutire »Anker«

Liniment. Capsici comp.,
(348 16-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller
este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de multă ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loro să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în șutule
cu marca de scutire »Anker« și cu numele
Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1-40 și
C. 2. — să capătă aproape la toate farma-
ciile. Depozit principal la Iosif Török, far-
macist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leni de aur“ în Praga. :
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Inseratele
numai atunci au valoare mare,
dacă să răspândească pretutun-
denea, în toate țările, în toate
cercetările sociale. Pentru acest
scop să ofere îndocobeli interesa-
rea în „FOAIA POPORULUI“.
Informații să dau și comanda
să primesc la administrația
FOAIA POPORULUI.

Viță oltuito de vie

la soțare conștincioasă, recunoscută în
[397 15-]. țara latzeagă

Port-oltoi americani
deplin dezvoltate și crescute în teren detunat.

Vițe nobile europene,
la cele mai bune soiuri de vin și de fle-
gorii și pentru strugăți de masă

liferează cu prețuri moderate

Prima pepinoieră vișcolă ardeleană alai

Mihail Ambrosi
în Mediaș (Mecgyes Nagyküküllőregyel)

Priletinul vilerului, catalog al soiurilor și
prețurilor se trimite la cerere și cu gratis și franco.
Fiește și în comanda se alătură instrucțiune ilu-
strată pentru plantare și îngrijirea viilor nouă

Mașina de cusut din recoiul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela
— firma noastră și dela agenturi. —

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog
despre instruirea cusutului pe albituri.

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ
transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție
instalată cu forță electrică 11 8-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben
Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

**Nu-i reclamă, —
ci fapt împlinit**

că

prin consumul cel mare
mă află în plăcuta poziție, ca

dela 1 Ianuarie până la 1 Martie 1912

să las 10% din preț tuturor mușterilor mei, cari cumpără
haine de iarnă.

Prețuri fixe dar foarte ieftine!

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger
SIBIU, strada Cisnădiei

<p>Auleol</p> <p>Afurisita de tura mă înneacă.</p>	<p>La tuca, răgușală și întrecare ajută sigur și repede</p> <p>Pastilele de piept ale lui Egger</p> <p>au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.</p> <p>Un carton 1 cor. și 2 cor. Carton de probă 50 fl.</p> <p>Depoul central:</p> <p>farmacia „La palatia“ Budapest, VI, Váci körut 17.</p>	<p>Trăiască</p> <p>Pastilele lui Egger mă scapără iute.</p>
<p>In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.</p> <p>In Sebeș la Wilhelm Lederhülger și Ludvig Binder.</p>		

Ludovic Ferencz,

GROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de toamnă și iarnă
în mare asortiment

noutățile 69 59 -

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Mare alegere
in

Vinuri albe și roșii

Prețuri moderate.

Oă vinurile sînt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

844 15-24 **Milioane**
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, slegmei, catarului bronchial și de gât

Caramelle de piept

ale **Kaiser** cu

6050 „Trei brazi“
atestate dela medici și privați,
înscriso prin notarul public,
garantază succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.

Se capătă în toate apotecile, droguerile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Andr. Rieger

Fabrică de mașini

Prăvălie de mărfuri de fer

Prăvălie și depozit
de lemne de lucru

Sibiu — Nagyszeben.

oferează foarte ieftin:
Materiale pentru zidiri

Traverse,
Toate soiurile de fer
Tevi,
Articli pentru
canalisări

Lemne de lucru
Material tăiat
Cement
Mucava pentru
coperit
Place pentru isolat
etc.

452 2 - 6

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 47-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, oă cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Ingrădituri uimitor de ieftine!

Invențiune
senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea nelintrecută a

impletitorii Hungaria

patentată, 459 2-12
SA fabrică numai din sarmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpăit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la sigurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sarmă, de ingraditură din impletituri și de grății

Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Servicii ieftin, repede și conștientos. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

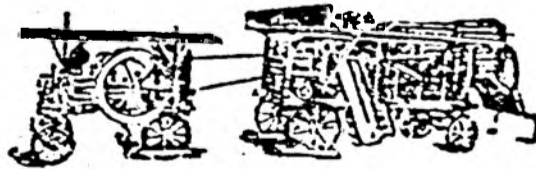
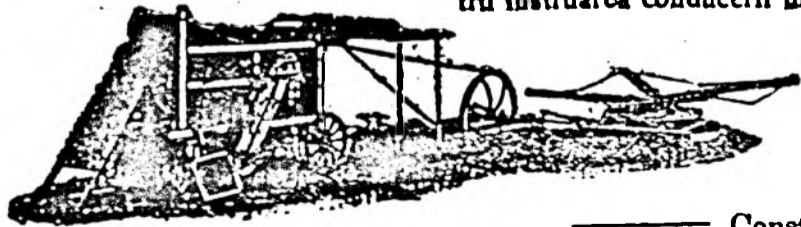
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un

Construcția cea mai nouă.

83 48-57

Vârtejuri de îm-blătīt și curățīt, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îm-blătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, li cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii crușă provizianța agentului, ajung deci mai ieftin în posesia ceea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost bine puse mite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimite la cerere gratis.

Mal departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment, pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântăni și mașini pentru spargerea pietrii.

„SPERANȚA”, Institut de credit și economii, soc. pe acții în Hosman.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „SPERANȚA”, societate pe acții să invite, conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății, la a

IV-a adunare generală ordinară

care să va ținea în Hosman, Duminică în 24 Martie 1912 st. n. la 11 oare a. m., în localul institutului.

OBIECTELE:

1. Deciderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1911 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat și darea absolutului.
4. Propunerea direcțiunii cu privire la votarea unui ajutor anual de 400 Cor. școlii gr. cat. din Hosman ca adaus personal stabil pentru învățătorul Ioan Pampu.
5. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune (§. 77).
6. Ratificarea contractului cu directorul executiv.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18 și 19 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Sâmbătă, în 23 Martie st. n. a. c. la 12 oare din zi, la casa institutului în Hosman.

Hosman, în 27 Ianuarie 1912.

Direcțiunea.

Bilanț la 31 Decembrie 1911 — Mărgășăla 1911 decembrie hó 31-én.

Activa — Vayon	K	f
Casa — Kézpénz		2936.38
Cambii escomptate — Leszámitolt váltók	88572	
Cambii cu acop. hip. — Jelz. bizt. váltók	5530	94102
Oblig. cu acop. hip. — Kötvénykölcsönök jelzálog fedezettel	23211	
Obl. sig. cu cavenți. — Kötvénykölcsönök közös által biztosítva	17958.66	41169.66
Efecto. — Értékpapírok		690
Edificiul institutului. — Banképület	8050	
După amortizare. — Leírás után	270	7780
Mobilier. — Felzerelés	519.16	
După amortizare. — Leírás után	51.92	467.24
Anticipațiuni. — Előlegk		17
		117072.29

Pasiva — Teher	K	f
Capital societar. — Részvénytőke	K 40,000	
Cap. soc. neincurs din em. II-a. — Hátralék a II-ik kib.	K 15,495	24504.21
Fond de rezervă. — Tartalék alap.		5064.16*
Fond de binefaceri. — Jótékony alap		68.14
Dep. spre fructificare. — Betétek		78,815.58
Cambii reescontate. — Visszleszámitolt váltók		33,066
Cont-curent. — Folyószámla		354
Interese transitoare. — Átmeneti kamat		1,666.08
Creditori. — Hitelezők		389.82
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		48.31
Profit net — Tiszta nyeresemény		3,095.98
		147,072.29

*) Ca dot. din estan C. 6451.32

Contul Profit și Perderi — Nyereség- és Veszteség-számla.

Eșite — Kiadások	K	f
Int. la depuneri. — Betéti kamatok		3472.36
Int. d. em. II-a — II-ik kib. utáni kamat		10.41
Int. la reescont — Visszleszámitolási kamat		2157.90
Salare — Fizetések		150
Spese — Költségek	236.96	
Porto — Postalij	108.18	345.14
Contrib. directă. — Egyenesadó	362.26	
Contrib. 10% după int. de depuneri — 10%-os betéti kamatadó	296.02	
Comptință de timbru. — Illeték	30.72	689
Amortizare — Leírás:		
Din mobilier — A felzerelésből	51.92	
Din casele inst. — A banképületből	270	321.92
Profit net. — Tiszta nyeresemény		3095.98
		10242.71

Venite — Bevétel	K	f
Interese de escont — Leszámitolási kamat	6839.12	
Int. dela imp. pe oblig. — Kötvénykölcsönök utáni kamat	2171.80	9010.92
Provisiune — Jutalék		1109.74
Competințe de scris. — Írási díjak		58.78
Alte venite. — Egyéb jövedelmek		68.27
		10242.71

Hosman în 31 Dec. 1911. — Holcsmány, 1911 évi dec. hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

I. Pampu m. p. Dr. Fruma Iános m. p. Ioan Petru m. p. I. Vasile m. p. N. Pinciu m. p. N. Vasile m. p.
dir. exec. — vezér ig.   Nicolae Pampu m. p.   cassar — pénztárnok

Iosif Vasile m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare — Megvizsgáltatott és a fő- és segéd-könyvekkel összhangzásban találtatott.
Hosman, în 3 Februarie 1912 — Holcsmány, 1912 évi Február hó 3-án.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő-bizottság:

I. Morar m. p., preșident — elnök   Ioan Caliman m. p.   Nicolae Pinciu m. p.   Ioane Comșia m. p.   Ioan Olar m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere a scontrat în decursul anului de mai multe ori casa societății și a revăzut cărțile de contabilitate aflându-le totdeauna în cea mai bună ordine.

De asemenea a examinat din poziție în poziție bilanțul pe anul 1911 de gestiune precum și contul profit și pierderi, pe cari lea aflat în ordine registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunii.

Deci, pe baza acestui raport propunem On. adunării generale să binevoiască a lua spre știre aprobătoare bilanțul, a primi proiectul relativ la împărțirea venitului curat și a da absolut pe anul 1911 atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Hosman, în 3 Februarie 1912.

I. Morar m. p. elnök — preș.   Ioan Caliman m. p.   Ioane Comșia m. p.   Pinciu Miklos m. p.   Olar Iános m. p.

Observare: Raportul anual al Direcțiunii să poată vedea în oarele oficiale în localul institutului.
Jegyzet: Az igazgatóság évi jelentése hivatalos órákban az intézet helyiségében tekinthető.

Direcțiunea. — Az igazgatóság.

„SPERANȚA”, takaré- és hitelintézet részvénytársaság Holcsmányon.

Meghívó.

A SPERANȚA, takaré- és hitelintézet részvénytársaság 4 cz. részvényesei az alapszabályok 15 és 16 §§-ai értelmében ezennel meghívotnak e Holcsmányon 1912. évi márczius hó 24-én d. e. 11 orakor az intézet helyiségeiben megtartandó

IV-ik rendes közgyűlésre**TÁRGYSOROZAT:**

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (az alapszab. 21 §-a ért.)
2. Az igazgatóságnak az 1911 üzleti évről szóló jelentése, az 1911-évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeresemény felosztása és a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság indítványa, hogy a holcsmányi gör.-kath. iskolának egy 400 koronás évi segély megszavaztassék mint állandó személyi-pótlék (A tanítói fizetés mellett) Pampu Iános tanító részére.
5. Két igazgatósági tag választása (az alapszab. 77 §-a ért.)
6. A vezérigazgatónál megkötött szerződés ratifikálása.

A részvényes urak, a kik a társaság 18 és 19 §§-ai értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik útján szándékoznak résztvenni, felkértemek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányukat az intézet pénztáránál legfeljebb 1912 évi márczius hó 23-áig d. e. 12 óráig bezárolag letétbe helyezék.

Holcsmány, 1912 évi január 27-én.

Az igazgatóság.

„Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște“.

Convocare.

P. T. Membrii „Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște“, sunt invitați la

a XXVIII-a adunare generală ordinară

conform § 15 din statutele reuniunii pe Joi în 7 Martie st. n. a. c. la 2 oare p. m., în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direșunii.
3. Raportul consiliului de inspecșune.
4. Stabilirea bilanșului pro 1911, distribuirea profitului și votarea absoluturului.
5. Fixarea marcelor de prezenșă pentru membrii direcșunii și ai consiliului de inspecșune.
6. Staverirea cvotei la fondurile de rezervă pentru membrii cari vor intra de nou în reuniune.

Domnii membrii cu vot decisiv, — adecă aceia, cari sunt trecuți cu cel pușin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt, în sensul dispoșiunilor § 10 din statute, rugați a-și depune părșile de fondare și documentele de plenipotenșă la cassa institutului cel mult până în 4 Martie a. c., iar la institutele „Albina“ în Sibiu, „Cassa de păstrare în Mercurea“, „Ardeleana“ Orăștie, „Murășana“ în Reghinul sășesc, până în 2 Martie a. c.

Săliște, în 14 Februarie 1912.

Direcșunea.

ACTIVE.			CONTUL BILANȘ.		PASIVE.	
		K f				K f
Cassa	51129.98		Capital societar			260000.00
Monete	685.10	51815.08	Fondul de rezervă	100000.00		
Cambii de bancă	818193.74		Fondul special de rezervă	78206.78		
Imprumuturi hipotecare	821581.22		Fondul de binefaceri	65398.75		
Credite de cont-curent	820321.70		Fondul de penziune	21981.16		
Imprumuturi cu cavenși	299486.00	2769582.66	Fondul spitaleului public în Săliște	53029.81		818566.50
Efecte publice și diverse acșii		323455.00	Depuneri apro fructificare	2789854.88		
Casele institutului		143066.95	Depuneri în cassette	13630.16		2802901.04
Imprumut din fondul de binefaceri	28199.97		Diversi creditori			7050.07
Efectele fondului de binefaceri	42198.78	65398.75	Interese anticipate pro 1912			22741.65
Efectele fondului de penziune		21981.16	Profit net			48978.79
Efectele înfiinșând spital public în Săliște		53029.81				
Mobilier	6350.68					
după amortizare de	635.68	5715.00				
Interese tranzit, rest, și diverși debitori		21328.64				
		K 3145323.05				K 3445323.05

SPESE.			CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		VENITE.	
		K f				K f
Interese:			Interese:			
pentru depuneri apro fructificare	113981.84		dela cambii	51718.06		
„ fondul de binefaceri	767.48		„ Imprumuturi hipotecare	56801.88		
„ fondul de penziune	999.26	116748.58	„ credite de cont-curent	48074.41		
Spese:			„ imprumuturi cu cavenși	26836.21		
salare și bani de cvartir	17949.96		„ efecte	14964.45		197794.96
marce de prezenșă	2320.00		Chirii			3608.60
imprimate, registre, porto, diverse	6239.94	26509.90	Profit la monete, proviziune, și alte venit			1782.78
Contribușione:						
directă	4420.21					
10% după interese la depuneri	11398.18	15818.39				
Amortizări:						
din casele institutului	500.00					
din mobilier	635.68	1135.68				
Profit net		43973.79				
		K 203186.34				K 203186.34

La finea anului 1910 au fost 267 membrii, în anul 1911 au repășit 2, de nou au intrat 8 membrii, la finea anului 1911 au fost 273 membrii cu 1250 părșile de fondare.
Săliște, în 31 Decembrie 1911.

DIRECȘIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p.   Iosif Lissai m. p.   C. Herșia   Dr. N. Comșă m. p.   Dr. Ioan Lupaș m. p.   Dr. Ioan Stroșă m. p.
prezident   revizor expert al „Solidaritășii“   dir. exec.

Dumitru Roșca m. p.   D. Lăpădat m. p.   Petru I. Comșă m. p.   Nicolae Henșu m. p.
Bucur Comșă m. p.   I. Răcuciu m. p.   I. Bărsan m. p.

Subsemnatul conșiliu de inspecșune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanșă cu registrele institutului.
Săliște în 14 Februarie 1912.

Ioan Banciu m. p.   Ioan Chirca m. p.   Constantin Cristiu m. p.   Iuliu Crișan m. p.   Ilie Hociota m. p.
prezident

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu.

Nr. 5220.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XXXIX-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sibiiu, Sâmbătă în 23 Martie 1912 st. n. la orele 10 a. m. în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii“ cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Bilanțul anului de gestiune pe anul 1911 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Propunerea direcțiunii pentru urcarea capitalului societar la K 6.000.000.—.
3. „ „ „ cu privire la modificarea statutelor institutului.
4. „ „ „ la executarea § 37 al statutelor modificate relativ la alegerea membrilor în consiliul de administrațiune.
5. „ „ „ direcțiunii relativ la augmentarea fondului „Parteniu Cosma“.
6. „ „ „ la fuzionarea casei de păstrare „Nera“ din Bozovici cu Institutul nostru.
7. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
8. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de „faci“.
9. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
10. Alegerea a 6 membri în consiliul de administrațiune.
11. Alegerea a 5 membri în comitetul de supraveghiere cu man

Obiectele de sub punctele 2--4 și 6 ale ordinii de zi în sensul §-lui 30 al „statutelor“ pot fi executate numai în acel caz se vor putea pertracta în această adunare generală, dacă în ea va fi reprezentată cel puțin o terțilitate a acționarilor emiși.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Mercuri în 20 Martie a. c. st. n. 6 oare p. m. la cassa centralei noastre în Sibiiu, a filialelor din Brașov, Elisabetopole, Lugoj, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D. Sânmărtin și Sânmiclăușul mare.

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutelor: „Ardeleana“ în Orăștie; „Auraria“ în Abrud; „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocșana“ în Bocșa-montană; „Doina“ în Cămpeni; „Furnica“ în Făgăraș; „Lipovana“ în Lipova; „Mureșana“ în Reghinul-săsesc; „Oraviciiana“ în Oravița; „Patria“ în Blaj; „Sebeșana“ în Sebeșul-săsesc; „Silvania“ în Șimleu; „Timișana“ în Timișoara; „Victoria“ în Arad; și „Cassa de păstrare“ în Mercurea și în Săliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 16 Martie a. c. st. n.

Sibiiu, în 12 Februarie 1912.

Direcțiunea.

ACTIVE.

CONTUL BILANȚULUI.

PASIVE.

ACTIVE.	K	l	PASIVE.	K	l
Cassa în număr	221,693	50	Capital societar:		
Monete	2,340	53	15.000 acțiuni à K 200	3.000,000	—
Cambii de bancă	16,656,594	98	Fondul de rezervă al acționarilor	770,000	—
Credite cambiale cu acoperire hipot.	7,615,195	28	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000	—
Impr. hipot. în scrisuri fonciare	11,556,198	41	Fondul special de rezervă	95,577	29
Imprumuturi hipotecare în număr	493,978	97	Fondul de pens. al funcționarilor	758,250	90
Credite de cont-curent	7,552,128	47	Depozite spre fructificare	24,815,383	53
Credite personale	1,455,642	80	Fondul „Parteniu Cosma“	42,218	—
Avansuri pe efecte publice	58,350	—	Serisuri fone. cu 5% în scriini în circulațiune	612,000	—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	600,974	77	Serisuri fone. cu 5% în corosne în circulațiune	6,104,000	—
Efecte publice	3,519,098	—	Serisuri fone. cu 4 1/2% în circulațiune	2,416,000	—
Acțiuni dela diverse bănci	204,250	—	Serisuri fone. egite la sorti în circulațiune	248,500	—
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	495,990	—	Cambii de bancă reescontate	6,091,524	43
Efectele fondului de pens. al funcționarilor institutului	251,215	—	Diverse conturi creditoare	3,982,483	58
Interese după efecte	38,475	70	Dividende neridicate	3,436	—
Mobiliar, amortizat	—	—	Interese anticipate pro 1912	315,255	52
Interese tranzitoare restante și debitori	13,963	35	Interese tranzitoare de scrisuri fone.	140,263	75
	50,695,489	76	Profit net	500,646	81
				50,695,489	76

DEBIT.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

CREDIT.

DEBIT.	K	l	CREDIT.	K	l
Interese:			Interese:		
pentru depoz. spre fructif.	1,000,711	16	dela cambii de bancă	757,438	51
pentru scrisuri fonciare	394,507	69	cred. camb. cu acop. hipotecară	381,628	34
pentru impr. luate pe efecte	31,148	17	imprum. hipotec.	720,959	84
Spese:			efecte publice	145,101	78
Salare	214,512	09	credite personale	149,588	12
Bani de cvartir.	39,480	—	cred. de ct.-curent	221,293	28
Imprim., registre, porto div.	42,668	80	avansuri pe efecte	3,472	22
Marce de prezență	10,144	—		2,379,381	59
Contribuțiune:			Provizioni		10,099
directă	73,740	61	Chirii		16,451
10% dare la inter. dela dep.	100,071	12	Profit la monete		1,697
Profit net		500,646	81		
	2,407,630	45		2,407,630	45

Sibiiu, la 31 Decembrie 1911.

Cosma m. p., director executiv.

Iosif Lissai m. p., contabil-șef.

Dr. E. Roșca m. p.

St. Stroia m. p.

Direcțiunea:

A. Lebu m. p.

Dr. Beu m. p.

Dr. L. Lemény m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, la 15 Februarie 1912.

Comitetul de supraveghiere:

Mateiu Voileanu m. p.

Dr. V. Bologa m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.

E. Verzar m. p.